

Brüssel, 14.9.2016
COM(2016) 605 final

ANNEX 1

LISA

järgmise dokumendi juurde:

Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1299/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1305/2013, (EL) nr 1306/2013, (EL) nr 1307/2013, (EL) nr 1308/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014, (EL) nr 283/2014 ja (EL) nr 652/2014 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsust 541/2014/EL

LISA

järgmise dokumendi juurde:

Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantseeskirju ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1299/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1305/2013, (EL) nr 1306/2013, (EL) nr 1307/2013, (EL) nr 1308/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014, (EL) nr 283/2014 ja (EL) nr 652/2014 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsust 541/2014/EL

1. peatükk **Ühissätted**

1. JAGU

RAAMLEPINGUD JA AVALIKUSTAMINE

1. Raamlepingud ja erilepingud

- 1.1. Raamlepingu kehtivusaeg võib olla kuni neli aastat, välja arvatud erandjuhtudel, kui see on eelkõige raamlepingu eseme tõttu õigustatud.

Raamlepingutel põhinevad erilepingud sõlmitakse vastavalt raamlepingu tingimustele.

Erilepingute sõlmimisel ei või pooled teha raamlepingus sätestatud tingimustesse olulisi muudatusi.

- 1.2. Kui raamleping sõlmitakse üheainsa ettevõtjaga, sõlmitakse erilepingud raamlepingus sätestatud tingimuste piires.

Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib hankija konsulteerida kirjalikult töövõtjaga, nõudes, et töövõtja vajaduse korral oma pakkumust täiendaks.

- 1.3. Kui raamleping sõlmitakse mitme ettevõtjaga („mitme pakkujaga raamleping“), võib seda teha eraldi lepingute vormis, mis sõlmitakse iga töövõtjaga ühesugustel tingimustel.

Mitme ettevõtjaga sõlmitud raamlepingutel põhinevaid erilepinguid rakendatakse ühel viisil järgmistest:

- a) järgides raamlepingu tingimusi: ilma hankemenetluse taasavamiseta, kui raamlepingus on sätestatud kõik tingimused, mis reguleerivad asjaomaste ehitustööde, tarnete või teenuste teostamist või osutamist, ja objektiivsed tingimused selle kindlaksmääramiseks, milline töövõtja peab neid teostama või osutama;
- b) kui kõik tingimused, mis reguleerivad asjaomaste ehitustööde, tarnete või teenuste teostamist või osutamist, ei ole raamlepingus sätestatud: taasavades töövõtjatega hankemenetluse kooskõlas punktiga 1.4 järgmistel tingimustel:

- i) samade või vajaduse korral täpsemalt sõnastatud tingimuste alusel;
- ii) kui see on asjakohane, siis raamlepinguga seotud hankedokumentides osutatud muude tingimuste alusel;
- c) osaliselt ilma hankemenetluse taasavamiseta kooskõlas punktiga a ja osaliselt töövõtjatega hankemenetlust taasavades koosõlas punktiga b, kui hankija on sellise võimaluse raamlepinguga seotud hankedokumentides ette näinud.

Teise lõigu punktis c osutatud hankedokumentides tuleb samuti kindlaks määrata, millistel tingimustel hankemenetlus taasavatakse.

- 1.4. Mitme pakkujaga raamleping koos hankemenetluse taasavamisega tuleb sõlmida vähemalt kolme ettevõtjaga, tingimusel et on olemas piisav arv vastuvõetavaid pakkumusi vastavalt lisa punktis 29.3 osutatule.

Kui erileping sõlmitakse, taasavades töövõtjatega hankemenetluse, konsulteerib hankija nendega kirjalikult ja määrab kindlaks tähtaja, mis on eripakkumuste esitamiseks piisavalt pikk. Eripakkumused esitatakse kirjalikult. Hankija sõlmib iga erilepingu selle pakkujaga, kes on raamlepinguga seotud hankedokumentides sätestatud hindamiskriteeriumide alusel teinud majanduslikult soodsaima eripakkumuse.

- 1.5. Hindade ja tehnoloogia kiire arenguga sektorites sisaldavad raamlepingud, millega ei ole ette nähtud, et hankemenetlus taasavatakse, klauslit kas vahehindamise või võrdlusanalüüsi kohta. Kui algselt kehtestatud tingimused ei ole pärast vahehindamist hindade ja tehnoloogia arengu tõttu enam asjakohased, ei või hankija asjaomast raamlepingut kasutada ja võtab vajalikud meetmed selle lõpetamiseks.

2. **Raamlepingutel põhinevate erilepingute suhtes võetakse eelnevalt eelarveline kulukohustus.**

- 2.1. Selliste hankemenetluste avalikustamine, mille maksumus on võrdne artikli 169 lõikes 1 sätestatud piirmääradega või nendest suurem, ja direktiivi 2014/24/EL kohaldamisalasse kuuluvate lepingute avalikustamine

- 2.2. Hankemenetluse läbipaistvuse tagamiseks sisaldavad *Euroopa Liidu Teatajas* avaldatavad teated kogu teavet, mis on sätestatud direktiivis 2014/24/EL osutatud asjaomastes tüüpvormides.

- 2.3. Hankija võib teha teatavaks, milliseid hankeid ta on eelarveaastaks kavandanud, avaldades eelteate. Eelteade hõlmab kuni 12kuulist ajavahemikku alates teate väljaannete talitusele saatmise kuupäevast.

Hankija võib avaldada eelteate kas *Euroopa Liidu Teatajas* või hankija profiilis. Viimasel juhul avaldatakse *Euroopa Liidu Teatajas* teade hankija profiilis avaldatud eelteate kohta.

- 2.4. Hankija saadab väljaannete talitusele hankemenetluse tulemusi sisaldava hankelepingu sõlmimise teate 30 päeva jooksul pärast sellise lepingu või raamlepingu allakirjutamist, mille maksumus on võrdne artikli 169 lõikes 1 sätestatud piirmääradega või nendest suurem.

Teated dünaamilisel hankesüsteemil põhinevate lepingute kohta võib siiski rühmitada kvartalite kaupa. Sel juhul saadab hankija väljaannete talitusele teate hiljemalt 30 päeva jooksul pärast iga kvartali lõppu.

- 2.5. Hankija avaldab hankelepingu sõlmimise teate järgmistel juhtudel:

- a) enne sellise lepingu või raamlepingu allakirjutamist, mille maksumus on võrdne artikli 169 lõikes 1 sätestatud piirmääradega või nendest suurem ja mis sõlmitakse punkti 11.1 punktis b sätestatud menetluse kohaselt;
 - b) pärast sellise lepingu või raamlepingu allakirjutamist, mille maksumus on võrdne artikli 169 lõikes 1 sätestatud piirmääradega või nendest suurem, kaasa arvatud lepingud, mis sõlmitakse punkti 11.1 punktides a ja c–f sätestatud menetluste kohaselt.
- 2.6. Hankija avaldab artikli 166 lõike 3 punktides a ja b sätestatud juhtudel *Euroopa Liidu Teatajas* teate lepingu kehtivuse ajal lepingus tehtavate muudatuste kohta, kui muudatuste maksumus on võrdne artikli 169 lõikes 1 kindlaks määratud piirmääradega või nendest suurem või välistegevuse valdkonna menetluste puhul võrdne artikli 172 lõikes 1 kindlaks määratud piirmääradega või nendest suurem.
- 2.7. Institutsioonidevahelise hankemenetluse korral vastutab kohaldatavate avalikustamismeetmete eest hankemenetluse eest vastutav hankija.
- 3. Selliste hankemenetluste avalikustamine, mille maksumus jääb allapoole artikli 169 lõikes 1 sätestatud piirmäärasid, ja direktiivi 2014/24/EL kohaldamisalast välja jäävate hankemenetluste avalikustamine**
- 3.1. Hankemenetlused, mille hinnanguline maksumus jääb allapoole artikli 169 lõikes 1 sätestatud piirmäärasid, avalikustatakse asjakohasel viisil. Selline avalikustamine hõlmab asjakohast eelnevat internetis avaldamist või hanketeadet või kooskõlas punktis 13 sätestatud menetlusega sõlmitud lepingute puhul osalemiskutse avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*. Kõnealust kohustust ei kohaldata punktis 11 sätestatud menetluse suhtes ja punkti 14.4 kohaste väga madala maksumusega läbirääkimistega hankemenetluste suhtes.
- 3.2. Punkti 11 punktide g ja i kohaselt sõlmitud lepingute korral saadab hankija Euroopa Parlamendile ja nõukogule hiljemalt järgneva eelarveaasta 30. juuniks lepingute loetelu. Komisjoni asjaomane loetelu lisatakse artikli 73 lõikes 9 nimetatud iga-aastaste tegevusaruannete kokkuvõttele.
- 3.3. Teave lepingute sõlmimise kohta sisaldab töövõtja nime, juriidiliste kohustustega seotud summat ja lepingu eset ning otselepingute ja erilepingute korral peab teave olema kooskõlas artikli 36 lõikega 3.
- Hankija avaldab oma veebisaidil hiljemalt järgneva eelarveaasta 30. juuniks järgmiste lepingute loetelu:
- a) lepingud, mille maksumus jääb allapoole 169 lõikes 1 sätestatud piirmäärasid;
 - b) lepingud, mis on sõlmitud kooskõlas punkti 11 punktidega h ja j–m;
 - c) artikli 166 lõike 3 punktis c sätestatud lepingute muudatused;
 - d) artikli 166 lõike 3 punktides a ja b sätestatud lepingute muudatused, kui muudatuse väärtus jääb allapoole artikli 169 lõikes 1 sätestatud piirmäärasid;
 - e) raamlepingul põhinevad erilepingud.
- Teise lõigu punkti e kohaldamisel võib sama eseme kohta avaldatud teavet töövõtjate kaupa koondada.
- 3.4. Institutsioonidevaheliste raamlepingute korral vastutab iga hankija oma erilepingute ja nende muudatuste avaldamise eest vastavalt punktis 3.3 sätestatud tingimustele.
- 4. Teadete avaldamine**

- 4.1. Hankija koostab punktides 2 ja 3 osutatud teated ja edastab need elektrooniliselt väljaannete talitusele.
- 4.2. Väljaannete talitus avaldab punktides 2 ja 3 osutatud teated *Euroopa Liidu Teatajas* hiljemalt:
- a) seitse päeva pärast teadete saatmist, kui hankija kasutab lisa punktis 2.1 osutatud tüüpvormide täitmiseks elektroonilist süsteemi ja piirab vaba teksti 500 sõnaga;
 - b) 12 päeva pärast teadete saatmist kõigil muudel juhtudel.
- 4.3. Hankija peab suutma väljasaatmise kuupäeva tõendada.

5. Muud avalikustamise viisid

Lisaks punktides 2 ja 3 sätestatud avalikustamisele võib hankemenetlusi avalikustada ka mis tahes muul viisil, eelkõige elektrooniliselt. Sellise avalikustamise korral esitatakse alati viide *Euroopa Liidu Teatajas* avaldatud teatele, kui teade on avaldatud; sealjuures ei tohi hankemenetlusi muul viisil avalikustada enne teate avaldamist ELTs, sest vaid see teade on autentne.

Avalikustamine ei või mingil viisil põhjustada hankemenetluses osalevate taotlejate või pakkujate diskrimineerimist, samuti ei või avalikustatud teave sisaldada muid üksikasju peale nende, mis sisalduvad hanketeates, kui teade on avaldatud.

2. JAGU

HANKEMENETLUSED

6. Hankemenetluses osalevate taotlejate miinimumarv ja läbirääkimiste kord

- 6.1. Piiratud hankemenetluse ning punkti 13.1 punktides a ja b ja punktis 14.2 nimetatud menetluste korral on hankemenetluses osalevate taotlejate miinimumarv viis.
- 6.2. Konkurentsipõhiste läbirääkimistega hankemenetluste, võistleva dialoogi, innovatsioonipartnerluse, punkti 11.1 punkti g kohase kohaliku turu uuringu ja punkti 14.3 kohaste madala maksumusega läbirääkimistega hankemenetluste korral on hankemenetluses osalevate taotlejate miinimumarv kolm.
- 6.3. Punkte 6.1 ja 6.2 ei kohaldata järgmise suhtes:
- a) punkti 14.4 kohased väga madala maksumusega läbirääkimistega hankemenetlused;
 - b) punkti 11 kohased väljakuulutamiseta läbirääkimistega hankemenetlused, välja arvatud punkti 11.1 punkti d kohased ideekonkursid ja punkti 11.1 punkti g kohane kohaliku turu uuring.
- 6.4. Kui hankemenetluses osalevate ning valikukriteeriumidele vastavate taotlejate arv on punktides 6.1 ja 6.2 sätestatud miinimumarvust väiksem, võib hankija hankemenetlust jätkata, tehes hankemenetluses osalemise ettepaneku nõutava suutlikkuse tasemega hankemenetluses osalevatele taotlejatele. Hankija ei või kaasata menetlusse teisi ettevõtjaid, kes ei esitanud algselt hankemenetluses osalemise taotlust või kellele ta ei teinud algselt pakkumuse esitamise ettepanekut.
- 6.5. Läbirääkimiste ajal tagab hankija kõigi pakkujate võrdse kohtlemise.

- 6.6. Läbirääkimised võivad toimuda järjestikuste etappidena, et vähendada nende pakkumuste arvu, mille üle läbirääkimisi peetakse, kohaldades hankedokumentides esitatud hindamiskriteeriumeid. Hankija osutab hankedokumentides, kas ta kasutab seda võimalust.
- 6.7. Punkti 11.1 punktides d ja g ning punktides 14.2 ja 14.3 sätestatud hankemenetluste korral teeb hankija pakkumuse esitamise ettepaneku vähemalt kõigile neile ettevõtjale, kes on avaldanud selle vastu huvi pärast punkti 3.1 kohast eelnevat avalikustamist või pärast kohaliku turu uuringut või ideekonkurssi.

7. Innovatsioonipartnerlus

- 7.1. Innovatsioonipartnerluse eesmärk on innovatiivsete toodete, teenuste või innovatiivsete ehitustööde väljatöötamine ning selle tulemusena saadud ehitustööde, tarnete või teenuste hilisem ostmine, tingimusel et need on hankija ja partnerite vahel kokku lepitud kvaliteedi ja maksimumhinnaga.

Innovatsioonipartnerlus ehitatakse üles järjestikuste etappidena, lähtudes teadusuuringute ja innovatsiooniprotsessi osadest, mis võivad hõlmata ehitustööde läbiviimist, toodete tootmist ja teenuste osutamist. Innovatsioonipartnerluse puhul tuleb seada vahe-eesmärgid, mida partnerid peavad täitma.

Nende vahe-eesmärkide alusel võib hankija teha pärast igat etappi otsuse lõpetada innovatsioonipartnerlus, või kui innovatsioonipartnerlus on loodud mitme partneriga, vähendada partnerite arvu individuaalsete lepingute lõpetamise teel, tingimusel et hankija on hankedokumentides ette näinud sellised võimalused ja nende kasutamise tingimused.

- 7.2. Enne innovatsioonipartnerluse loomist konsulteerib hankija turuosalistega, nagu on ette nähtud punktis 15, et teha kindlaks, et ehitustöö, tarne või teenus ei ole turul kättesaadav või turustamiseelses väljatöötamisjärgus.

Järgitakse artikli 158 lõikes 4 ja punktis 6.5 sätestatud läbirääkimiste korda.

Hankija määrab hankedokumentides kindlaks vajaduse selliste innovatiivsete ehitustööde, tarnete või teenuste järele, mida ei ole võimalik rahuldada turul juba olemasolevate ehitustööde, tarnete või teenuste ostmisega. Ta osutab, millistes kõnealuse kirjelduse osades määratakse kindlaks miinimumnõuded. Esitatud teave peab olema piisavalt täpne, et võimaldada ettevõtjatel kindlaks teha nõutava lahenduse olemus ja ulatus ning otsustada, kas esitada hankemenetluses osalemise taotlus.

Hankija võib teha otsuse luua innovatsioonipartnerlus ühe või mitme partneriga, kes tegelevad eraldi teadus- ja arendustegevusega.

Lepingud sõlmitakse ainult parima hinna ja kvaliteedi suhte alusel, nagu on sätestatud artikli 161 lõikes 4.

- 7.3. Hankija täpsustab hankedokumentides intellektuaalomandi õiguste suhtes kohaldatava korra.

Hankija ei avalda innovatsioonipartnerluse raames partneri pakutud lahendusi või tema poolt edastatud muud konfidentsiaalset teavet teistele partneritele ilma partneri nõusolekuta.

Hankija tagab, et partnerluse struktuur ning eelkõige selle eri etappide kestus ja maksumus peegeldavad kavandatava lahenduse uuenduslikkust ning turul seni kättesaamatu innovatiivse lahenduse väljatöötamiseks vajalike teadusuuringute ja

innovatsioonitegevuse etappe. Hangitavate ehitustööde, tarnete ja teenuste hinnanguline maksumus ei või olla ebaproportsionaalne võrreldes nende väljaarendamiseks tehtavate investeeringutega.

8. Ideekonkurss

- 8.1. Ideekonkursside suhtes kohaldatakse punktis 2 sätestatud avalikustamise eeskirju ja ideekonkursid võivad hõlmata ka auhindade andmist.

Kui ideekonkursist saab osa võtta vaid piiratud arv taotlejaid, kehtestab hankija selged ja mittediskrimineerivad valikukriteeriumid.

Nende taotlejate arv, kellele tehakse hankemenetluses osalemise ettepanek, peab olema piisav reaalse konkurentsi tagamiseks.

- 8.2. Ideekonkursi žürii nimetab ametisse vastutav eelarvevahendite käsutaja. Žürii koosneb üksnes füüsilistest isikutest, kes on sõltumatud menetluses osalevatest taotlejatest. Kui ideekonkursil osalemiseks on nõutav teatav kutsekvalifikatsioon, peab vähemalt ühel kolmandikul ideekonkursi žürii liikmetest olema sama või samaväärne kvalifikatsioon.

Ideekonkursi žürii on oma arvamustes sõltumatu. Ta võtab oma arvamused vastu menetluses osalevate taotlejate poolt talle anonüümselt esitatud projektide põhjal ja üksnes ideekonkursi kutses esitatud kriteeriumidest lähtudes.

- 8.3. Ideekonkursi žürii ettepanekud, mis põhinevad iga projekti eelistel, projektide järjestus ja selgitused esitatakse protokollis, millele kirjutavad alla žürii liikmed.

Menetluses osalevad taotlejad jäävad anonüümseks, kuni ideekonkursi žürii on esitanud oma arvamuse.

Ideekonkursi žürii võib paluda menetluses osalevatel taotlejatel vastata projekti selgitamiseks küsimustele, mis on kantud protokollis. Sellest tuleneva dialoogi kohta koostatakse täielik protokoll.

- 8.4. Hankija teeb seejärel otsuse lepingu sõlmimise kohta, milles ta esitab valitud taotleja nime ja aadressi ning valiku põhjused viidetega ideekonkursi kutses esitatud kriteeriumidele, eriti juhul, kui tema valik läheb lahku ideekonkursi žürii arvamuses esitatud ettepanekutest.

9. Dünaamiline hankesüsteem

- 9.1. Dünaamiline hankesüsteem on täielikult elektrooniline protsess üldkasutatavate hangete korraldamiseks; see on kogu oma kehtivusaja vältel avatud kõikidele ettevõtjatele, kes vastavad valikukriteeriumidele. Selle võib jagada ehitustööde, tarnete või teenuste kategooriateks, mis määratakse objektiivselt kindlaks asjaomase kategooria raames läbiviidava hanke omaduste alusel. Sellisel juhul tuleb valikukriteeriumid kindlaks määrata iga kategooria jaoks.

- 9.2. Hankija täpsustab hankedokumentides kavandatavate hangete laadi ja hinnangulise koguse ning esitab kogu vajaliku teabe hankesüsteemi, kasutatavate elektrooniliste seadmete ning veebiühenduse tehnilise korralduse ja näitajate kohta.

- 9.3. Hankija annab kogu dünaamilise hankesüsteemi kehtivusaja vältel igale ettevõtjale võimaluse esitada taotlus süsteemis osalemiseks. Hankija hindab sellist taotlust 10 tööpäeva jooksul alates taotluse saamisest. Põhjendatud juhtudel võib nimetatud tähtaega pikendada 15 tööpäevani. Hankija võib siiski hindamisperioodi pikendada, tingimusel et vahepeal ei tehta ühtegi pakkumuse esitamise ettepanekut.

Hankija teatab hankemenetluses osalevale taotlejale võimalikult kiiresti tema vastuvõtmisest või mittevastuvõtmisest dünaamilisse hankesüsteemi.

- 9.4. Seejärel teeb hankija kõigile süsteemi asjaomasesse kategooriasse vastu võetud hankemenetluses osalevatele taotlejatele ettepaneku esitada mõistliku aja jooksul pakkumus. Hankija sõlmib lepingu sellise pakkujaga, kes tegi hanketeates sätestatud hindamiskriteeriumide alusel majanduslikult soodsaima pakkumuse. Vajaduse korral võib neid kriteeriume pakkumiskutses täpsemalt sõnastada.

- 9.5. Hankija täpsustab hanketeates dünaamilise hankesüsteemi kehtivusaja.

Dünaamilise hankesüsteemi kehtivusaeg ei tohi olla pikem kui neli aastat, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud erandjuhtudel.

Hankija ei või kasutada seda süsteemi konkurentsi vältimiseks, piiramiseks või moonutamiseks.

10. Võistlev dialoog

- 10.1. Hankija esitab hanketeates või kirjeldavas dokumendis oma vajadused ja nõuded, hindamiskriteeriumid ja soovitusliku ajakava.

Ta sõlmib lepingu pakkujaga, kelle pakkumuse hinna ja kvaliteedi suhe on parim.

- 10.2. Hankija alustab dialoogi hankemenetluses osalevate taotlejatega, kes vastavad valikukriteeriumidele, et teha kindlaks ja täpsustada vahendid, mis on tema vajaduste rahuldamiseks kõige asjakohasemad. Ta võib dialoogi ajal arutada valitud taotlejatega kõiki hanke aspekte, kuid ei tohi muuta punktis 10.1 nimetatud vajadusi ja nõudeid ega hindamiskriteeriume.

Dialoogi käigus tagab hankija kõikide pakkujate võrdse kohtlemise ega avalda pakkuja pakutud lahendusi või muud tema poolt edastatud konfidentsiaalset teavet ilma pakkuja nõusolekuta konfidentsiaalsusest loobumise kohta.

Võistlev dialoog võib toimuda järjestikuste etappidena, et vähendada arutatavate lahenduste arvu, kohaldades teatavaks tehtud hindamiskriteeriume, kui selline võimalus on hanketeates või kirjeldavas dokumendis ette nähtud.

- 10.3. Hankija jätkab dialoogi, kuni ta on kindlaks määranud oma vajadustele vastava(d) lahenduse(d).

Pärast ülejäänud pakkujate teavitamist dialoogi lõpetamisest teeb hankija igale pakkujale ettepaneku esitada oma lõplik pakkumus dialoogi käigus esitatud ja täpsustatud lahenduse või lahenduste põhjal. Need pakkumused sisaldavad kõiki nõutavaid ja projekti elluviimiseks vajalikke elemente.

Hankija nõudmisel võib neid lõplikke pakkumusi selgitada, piiritleda ja optimeerida, tingimusel et sellega ei kaasne olulisi muudatusi pakkumuses või hankedokumentides.

Hankija võib parima hinna ja kvaliteedi suhtega pakkumuse esitanud pakkujaga läbi rääkida, et kinnitada pakkumuses sisalduvaid kohustusi, tingimusel et see ei muuda pakkumuse peamisi aspekte ning sellega ei kaasne konkurentsi moonutamise või diskrimineerimise ohtu.

- 10.4. Hankija võib ette näha maksete tegemise valitud taotlejatele, kes osalevad dialoogis.

11. Väljakuulutamisetähtaegade läbirääkimistega hankemenetluse kasutamine

11.1. Kui hankija kasutab väljakuulutamiseta läbirääkimistega hankemenetlust, peab ta järgima artikli 158 lõikes 4 ja punktis 6.5 sätestatud läbirääkimiste korda.

Olenemata lepingu hinnangulisest maksumusest võib hankija kasutada läbirääkimistega hankemenetlust järgmistel juhtudel:

- a) kui avatud hankemenetluse või piiratud hankemenetluse käigus ei ole pärast kõnealuse hankemenetluse lõpetamist saadud ühtegi pakkumust või hankemenetluses osalemise taotlust või ühtegi punkti 11.2 kohast sobivat pakkumust või sobivat hankemenetluses osalemise taotlust, tingimusel et algseid hankedokumente ei ole oluliselt muudetud;
- b) kui ehitustöid, tarneid või teenuseid saab teostada või osutada vaid üks ettevõtja punktis 11.3 sätestatud tingimuste alusel ja ühel järgmistest põhjustest:
 - i) hanke eesmärk on unikaalse kunstiteose või kunstilise esituse loomine või omandamine;
 - ii) tehnilistel põhjustel konkurents puudub;
 - iii) tagada tuleb ainuõiguste, kaasa arvatud intellektuaalomandi õiguste kaitse;
- c) niivõrd kui see on rangelt vajalik, kui ettenägematute sündmuste tagajärjel tekkinud äärmiselt kiireloomulise olukorra tõttu ei ole võimalik kinni pidada punktides 24, 26 ja 41 sätestatud tähtaegadest ja kui selline kiireloomuline olukord on tekkinud hankijast sõltumatult;
- d) kui teenusleping sõlmitakse ideekonkursi tulemusel ning see tuleb sõlmida võitjaga või ühega võitjatest; viimasel juhul tuleb läbirääkimistel osalemise ettepanek teha kõigile võitjatele;
- e) uute teenuste või ehitustööde puhul, mis seisnevad sellele ettevõtjale usaldatud samalaadsete teenuste või ehitustööde kordamises, kellega sama hankija on algse lepingu sõlminud, kui kõnealused teenused või ehitustööd vastavad põhiprojektile, mille elluviimiseks sõlmiti pärast hanketeate avaldamist algne leping, kui punktis 11.4 sätestatud tingimustest ei tulene teisiti;
- f) tarnelepingute puhul:
 - i) täiendavate tarnete puhul, mis on mõeldud tarnete või seadmete osaliseks asendamiseks või varasemate tarnete või olemasolevate seadmete täiendamiseks, kui tarnija vahetamine sunniks hankijat hankima teistsuguste tehniliste omadustega tarneid, mis tooks kaasa ühildamatuse või ebaproportsionaalsed tehnilised raskused kasutamisel ja hooldamisel; kui institutsioonid sõlmivad lepinguid nende endi arvel, ei või selliste lepingute kestus ületada kolme aastat;
 - ii) kui tooted on valmistatud üksnes teadusuuringute, katsete, õppe- või arendustegevuse eesmärgil; sellised lepingud ei tohi siiski hõlmata masstoodangu tootmist ärilise tasuvuse väljaselgitamiseks või teadus- ja arendustegevuse kulude katmiseks;
 - iii) kaubabörsil noteeritud ja sealt ostetud toodetest koosnevate tarnete puhul;

- iv) tarnete puhul, mis ostetakse erakordselt soodsatel tingimustel kas ettevõtjalt, kes on oma äritegevust lõpetamas, või maksejõuetusmenetlust teostavatelt likvideerijatelt, võlausaldajatega sõlmitud kokkuleppe või muu samalaadse siseriiklike õigusnormide kohase menetluse alusel;
- g) kinnisvaralepingute puhul pärast kohaliku turu-uuringu tegemist;
- h) lepingute puhul, mis hõlmavad üht järgnevast:
 - i) seaduslik esindamine vahekohtu-, lepitus- või kohtumenetlustes nõukogu direktiivi 77/249/EMÜ¹ artiklis 1 määratletud juristi poolt;
 - ii) õigusnõustamine eespool osutatud menetluste ettevalmistamisel või juhul, kui on konkreetsed märgid selle kohta, et suure tõenäosusega hakatakse asja, millega õigusnõustamine seondub, sellistes menetlustes arutama, tingimusel et õigusnõu annab direktiivi 77/249/EMÜ artiklis 1 määratletud jurist;
 - iii) vahekohtu- ja lepitamisteenused;
 - iv) notarite osutatavad dokumentide tõendamise ja autentimise teenused;
- i) lepingute puhul, mis on kuulutatud salajaseks või mille täitmisega peavad kaasnema julgeolekualased erimeetmed vastavalt kehtivatele haldusnormidele või kui liidu oluliste huvide kaitse seda nõuab, tingimusel et asjaomaseid olulisi huve ei saa kaitsta muude meetmetega; kõnealused meetmed võivad hõlmata nõuet kaitsta konfidentsiaalset teavet, mille hankija on hankemenetluses kättesaadavaks teinud;
- j) finantsteenuste puhul, mis on seotud väärtpaberite või muude rahastamisvahendite emiteerimise, müügi, ostu või võõrandamisega Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2004/39/EÜ² tähenduses, keskpanga teenuste ning Euroopa Finantsstabiilsuse Fondi ja Euroopa stabiilsusmehhanismiga seotud toimingute puhul;
- k) laenuade puhul, mis on või ei ole seotud väärtpaberite või muude rahastamisvahendite emiteerimise, müügi, ostu või võõrandamisega;
- l) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2002/21/EÜ³ määratletud üldkasutatavate sidevõrkude ja elektrooniliste sideteenuste ostmise puhul;
- m) rahvusvahelise organisatsiooni osutatud teenuste puhul, kui asjaomane organisatsioon ei saa oma põhikirja või asutamisdokumendi kohaselt osaleda konkurentsipõhistes hankemenetlustes.

11.2. Pakkumust ei loeta sobivaks, kui see ei ole seotud lepingu esemega, ning hankemenetluses osalemise taotlus loetakse sobimatuks, kui ettevõtja on mõnes artikli 132 lõike 1 kohases menetlusest kõrvalejätmist põhjustavas olukorras või ei täida valikukriteeriume.

¹ Nõukogu 22. märtsi 1977. aasta direktiiv 77/249/EMÜ õigusteenuste osutamise vabaduse tulemuslikuma elluviimise kohta (EÜT L 78, 26.3.1977, lk 17).

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. aprilli 2004. aasta direktiiv 2004/39/EÜ finantsinstrumentide turgude kohta, millega muudetakse nõukogu direktiive 85/611/EMÜ ja 93/6/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2000/12/EÜ ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 93/22/EMÜ (ELT L 145, 30.4.2004, lk 1).

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. märtsi 2002. aasta direktiiv 2002/21/EÜ elektrooniliste sidevõrkude ja -teenuste ühise reguleeriva raamistiku kohta (raamdirektiiv) (EÜT L 108, 24.4.2002, lk 33).

- 11.3. Punkti 11.1 punkti b alapunktides ii ja iii sätestatud erandeid kohaldatakse ainult juhul, kui puudub mõistlik alternatiiv ning konkurentsi puudumine ei tulene hankekriteeriumide kunstlikust kitsendamisest hanke määratlemisel.
- 11.4. Punkti 11.1 punktis e osutatud juhtudel määratakse põhiprojektis kindlaks võimalike uute teenuste või ehitustööde ulatus ja tingimused, mille alusel vastavad lepingud sõlmitakse. Niipea kui põhiprojekti kohta on hankemenetlus välja kuulutatud, avaldatakse teave läbirääkimistega hankemenetluse võimaliku kasutamise kohta ning välistegevuse valdkonnas võetakse artikli 169 lõikes 1 või artikli 172 lõikes 1 nimetatud piirmäärade kohaldamisel arvesse täiendavate teenuste või ehitustööde hinnangulist kogumaksumust. Kui institutsioonid sõlmivad lepinguid nende endi arvel, võib asjaomast menetlust kasutada ainult algse lepingu täitmise ajal ja kolme aasta jooksul alates lepingu allakirjutamisest.

12. Konkurentsipõhiste läbirääkimistega hankemenetluste või võistleva dialoogi kasutamine

- 12.1. Kui hankija kasutab konkurentsipõhist läbirääkimistega hankemenetlust või võistlevat dialoogi, peab ta järgima artikli 158 lõikes 4 ja punktis 6.5 sätestatud läbirääkimiste korda. Olenemata lepingu hinnangulisest maksumusest võib hankija nimetatud hankemenetlusi kasutada järgmistel juhtudel:
- a) kui pärast avatud või piiratud hankemenetluse lõpuleviimist selgub, et kõnealuste hankemenetluste tulemusena esitatud pakkumused on vastuolus eeskirjadega või ei ole punktis 12.2 või 12.3 kindlaks määratud kriteeriumide kohaselt vastuvõetavad, tingimusel et algseid hankedokumente ei ole oluliselt muudetud; hanketeate avaldamisest võib loobuda punktis 12.4 sätestatud tingimustel;
 - b) ehitustööde, tarnete või teenuste puhul, mis vastavad ühele või mitmele järgmistest kriteeriumidest:
 - i) hankija vajadusi ei saa rahuldada olemasolevate lahenduste kohandamisega;
 - ii) ehitustööd, tarded või teenused hõlmavad projekteerimist või innovatiivseid lahendusi;
 - iii) lepingut ei saa sõlmida ilma eelnevate läbirääkimisteta lepingu olemuse, keerukuse või selle õiguslike või rahaliste asjaoludega seonduvate spetsiifiliste asjaolude tõttu või lepingu esemega seotud riskide tõttu;
 - iv) hankijal ei ole võimalik koostada tehnilist kirjeldust piisava täpsusega vastavalt standardile, nagu on sätestatud punktis 17.3;
 - c) kontsessioonilepingute puhul;
 - d) direktiivi 2014/24/EL XIV lisas osutatud teenuslepingute puhul;
 - e) muude teadus- ja arendusteenuste puhul peale nende, mis on hõlmatud CPV koodidega 73000000-2–73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 ja 73430000-5, välja arvatud juhul, kui nimetatud teenustest tuleneb kasu üksnes hankijale tema enda tegevuse läbiviimiseks või osutatud teenuse eest tasub täismahus hankija;

- f) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2010/13/EL⁴ määratletud audiovisuaalmeedia- või raadioringhäälingu teenuste osutamiseks mõeldud saatematerjalide omandamise, arendamise, tootmise ja kaastootmise teenuslepingute puhul ning saateaja ostu või saate pakkumise lepingute puhul.
- 12.2. Pakkumus loetakse eeskirjadega vastuolus olevaks järgmistel juhtudel:
- a) pakkumus ei vasta hankedokumentides kindlaks määratud miinimumnõuetele;
 - b) pakkumus ei vasta artikli 162 lõikes 3 sätestatud pakkumuste esitamise korrale;
 - c) kui pakkuja lükatakse tagasi artikli 137 lõike 1 punkti b või c alusel;
 - d) kui hankija tunnistab pakkumuse maksumuse põhjendamatult madalaks.
- 12.3. Pakkumust ei loeta vastuvõetavaks järgmistel juhtudel:
- a) kui pakkumuse hind ületab hankija maksimaalset eelarvet, mis on kindlaks määratud ja dokumenteeritud enne hankemenetluse alustamist;
 - b) kui pakkumus ei vasta hindamiskriteeriumidele kehtestatud minimaalsetele kvaliteedinõuetele.
- 12.4. Punkti 12.1 punktis a nimetatud juhtudel ei nõuta hankijalt hanketeate avaldamist, kui konkurentsipõhisesse läbirääkimistega hankemenetlusse kaasatakse kõik pakkujad, kes täidavad menetlusest kõrvalejätmise ja valikukriteeriume, välja arvatud pakkujad, kelle pakkumuse väärtus on tunnistatud põhjendamatult madalaks.
- 13. Osalemiskutsega hankemenetlus**
- 13.1. Lepingute puhul, mille maksumus jääb allapoole artikli 169 lõikes 1 või artikli 172 lõikes 1 osutatud piirmäära, ning ilma et see piiraks punktide 11 ja 12 kohaldamist, võib hankija kasutada osalemiskutset ükskõik kummal järgmisel eesmärgil:
- a) et teha eelvalik hankemenetluses osalevatest taotlejast, kellele tehakse ettepanek esitada pakkumus tulevaste piiratud hankemenetluste käigus;
 - b) et koostada loetelu huvitatud pakkujatest, kellele tehakse ettepanek esitada hankemenetluses osalemise taotlus või pakkumus.
- 13.2. Osalemiskutse alusel koostatud loetelu kehtib kuni neli aastat alates punktis 3.1 nimetatud teate avaldamisest.
- Esimeses lõigus nimetatud loetelu võib sisaldada alamloetelusid.
- Huvitatud ettevõtja võib oma osalemissoovist teada anda igal ajal loetelu kehtivusaja jooksul, välja arvatud kehtivusaja viimase kolme kuu jooksul.
- 13.3. Lepingu sõlmimiseks teeb hankija kõigile asjaomasesse loetelusse või alamloetelusse kantud taotlejatele või huvitatud pakkujatele ettepaneku teha ühte järgmistest:
- a) punkti 13.1 punktis a osutatud juhul esitada pakkumus;
 - b) punkti 13.1 punktis b osutatud loetelu puhul esitada kas
 - i) pakkumus, mis sisaldab dokumente menetlusest kõrvalejätmise ja valikukriteeriumide kohta, või

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2010. aasta direktiiv 2010/13/EL audiovisuaalmeedia teenuste osutamist käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide koordineerimise kohta (audiovisuaalmeedia teenuste direktiiv) (ELT L 95, 15.4.2010, lk 1).

- ii) dokumendid menetlusest kõrvalejätmise ja valikukriteeriumide kohta ning teises etapis pakkumused kõnealuste kriteeriumide kohaselt osaleda võivatelt taotlejatelt või huvitatud pakkujatelt.

14. Keskmise, madala ja väga madala maksumusega lepingud

- 14.1. Keskmise, madala ja väga madala maksumusega lepingu võib sõlmida läbirääkimistega hankemenetluse teel, järgides sealjuures artikli 158 lõikes 4 ja punktis 6.5 sätestatud läbirääkimiste korda. Esialgse pakkumuse võivad esitada ainult hankemenetluses osalevad taotlejad, kellele hankija on saatnud üheaegselt ja kirjalikult pakkumuse esitamise ettepaneku.
- 14.2. Lepingut, mille maksumus ületab 60 000 eurot ja jääb allapoole artikli 169 lõikes 1 osutatud piirmääri, käsitatakse keskmise maksumusega lepinguna. Sellisel juhul kohaldatakse menetluse suhtes punkti 3.1 ning punkte 6.1 ja 6.4.
- 14.3. Lepingut, mille maksumus ei ületa 60 000 eurot, käsitatakse madala maksumusega lepinguna. Sellisel juhul kohaldatakse menetluse suhtes punkti 3.1 ning punkte 6.2 ja 6.4.
- 14.4. Lepingut, mille maksumus ei ületa 15 000 eurot, käsitatakse väga madala maksumusega lepinguna. Sellisel juhul kohaldatakse menetluse suhtes punkti 6.3.
- 14.5. Kuni 1000 euro suuruseid makseid kuluartiklite eest võidakse teha lihtsalt arve alusel ilma eelneva pakkumuse vastuvõtmiseta.

15. Esialgsed turu-uuringud

- 15.1. Esialgse turu-uuringu puhul võib hankija küsida või vastu võtta nõuandeid sõltumatutelt ekspertidelt või asutustelt või ettevõtjatelt. Selliseid nõuandeid võib kasutada hankemenetluse kavandamisel ja läbiviimisel, tingimusel et need nõuanded ei põhjusta konkurentsimoonutusi ning nende tulemusel ei rikuta mittediskrimineerimise ja läbipaistvuse põhimõtet.
- 15.2. Kui ettevõtja on andnud hankijale nõu või on olnud muul moel kaasatud hankemenetluse ettevalmistamisse, võtab hankija artiklis 137 sätestatud asjakohaseid meetmeid tagamaks, et kõnealuse ettevõtja osalemine ei moonuta konkurentsi.

16. Hankedokumendid

- 16.1. Hankedokumendid hõlmavad järgmist:

- a) kui see on asjakohane, hanketeade või muud punktide 2–5 kohaselt võetud avalikustamismeetmed;
- b) pakkumuse esitamise ettepanek;
- c) hanke tingimused või võistleva dialoogi korral kirjeldavad dokumendid, mis hõlmavad tehnilist kirjeldust ja asjaomaseid kriteeriume;
- d) näidislepingul põhinev lepingu projekt.

Esimese lõigu punkti d ei kohaldata juhul, kui näidislepingut ei saa erandlike ja nõuetekohaselt põhjendatud asjaolude tõttu kasutada.

- 16.2. Pakkumuse esitamise ettepanekus:

- a) täpsustatakse pakkumuste esitamise eeskirjad, sealhulgas eelkõige tingimus säilitada pakkumuste konfidentsiaalsus kuni avamiseni, pakkumuste vastuvõtmise lõppkuupäev ja -kellaaeg ning aadress, millele pakkumused tuleb saata või kohale toimetada, või elektroonilise esitamise korral internetiaadress;

- b) märgitakse, et pakkumuse esitamine tähendab nõustumist hankedokumentides kehtestatud tingimustega ning et pakkumus on töövõtja suhtes, kellega leping sõlmitakse, kogu lepingu täitmise aja jooksul siduv;
- c) täpsustatakse ajavahemik, mille kestel pakkumus kehtib ja mille jooksul seda ei või mingil viisil muuta;
- d) keelatakse igasugused hankija ja pakkuja vahelised kontaktid hankemenetluse ajal, välja arvatud erandkorras artiklis 163 sätestatud tingimustel, ning kui on ette nähtud kohapealne tutvumine, täpsustatakse selle kord;
- e) täpsustatakse vahendid, mille abil tõendada pakkumuste vastuvõtmise tähtajast kinnipidamist;
- f) märgitakse, et pakkumuse esitamine tähendab nõustumist menetluse tulemuste elektroonilise teatavakstegemisega.

16.3. Hanke tingimused sisaldavad järgmisi andmeid:

- a) menetlusest kõrvalejätmise ja valikukriteeriumid;
- b) hindamiskriteeriumid ja nende suhteline osakaal, või juhul, kui osakaalu kindlaksmääramine ei ole objektiivsetel põhjustel võimalik, hindamiskriteeriumide kahanev tähtsuse järjekord, mida kohaldatakse ka alternatiivsete lahenduste suhtes, kui need on hanketeates lubatud;
- c) punktis 17 nimetatud tehniline kirjeldus;
- d) kui alternatiivsed lahendused on lubatud, siis miinimumnõuded, millele need peavad vastama;
- e) teave selle kohta, kas kohaldatakse Euroopa Liidu privileegide ja immuuniteetide protokoll või vajaduse korral diplomaatiliste suhete Viini konventsiooni või konsulaarsuhete Viini konventsiooni;
- f) hankemenetluses osalemiseks vajalikud tõendid;
- g) dünaamilise hankesüsteemi või elektrooniliste kataloogide korral kasutatavad elektroonilised seadmed ning veebiühenduse tehniline korraldus ja vajalik tehniline kirjeldus.

16.4. Lepingu projektis:

- a) täpsustatakse leppetrahvi lepingutingimuste rikkumise korral;
- b) täpsustatakse andmed, mis tuleb arvetes või asjaomastes tõendavates dokumentides artikli 109 kohaselt esitada;
- c) märgitakse, et kui institutsioonid sõlmivad lepinguid nende endi arvel, siis kohaldatakse lepingu suhtes liidu õigust, mida vajaduse korral täiendab siseriiklik õigus, või kui see on kinnisvaralepingute puhul vajalik, üksnes siseriiklik õigus;
- d) täpsustatakse vaidluste lahendamiseks pädev kohus;
- e) täpsustatakse, et töövõtja täidab keskkonna-, sotsiaal- ja tööõiguse valdkonnas kohaldatavaid kohustusi, mis on kehtestatud liidu või siseriiklike õigusaktidega, kollektiivlepingutega või direktiivi 2014/24/EL X lisas loetletud rahvusvaheliste keskkonna-, sotsiaal- ja tööõiguse sätetega;
- f) täpsustatakse, kas nõutakse intellektuaalomandi õiguste üleandmist;

- g) märgitakse, et pakutav maksumus on kindel ega kuulu läbivaatamisele, või esitatakse tingimused või valemid maksumuse läbivaatamiseks lepingu kehtivusajal.

Esimese lõigu punkti g kohaldamisel, kui lepingus on ette nähtud maksumuse läbivaatamine, võtab hankija eelkõige arvesse järgmist:

- i) hankemenetluse eset ja majanduslikku olukorda, milles hankemenetlus toimub;
- ii) lepingu ja ülesannete liiki ja lepingu kestust;
- iii) oma finantshuve.

Esimese lõigu punktide c ja d kohaldamisest võib loobuda lepingute puhul, millele on alla kirjutatud kooskõlas punkti 11.1 punktiga m.

17. Tehniline kirjeldus

- 17.1. Tehnilise kirjeldusega võimaldatakse kõikidele ettevõtjatele võrdne juurdepääs hankemenetlusele ning sellega ei või põhjendamatult takistada hangete avamist konkurentsile.

Tehniline kirjeldus hõlmab omadusi, mida ehitustöödelt, tarnetelt või teenustelt nõutakse, kaasa arvatud miinimumnõudeid, nii et need vastavad hankija kavandatud kasutusotstarbele.

- 17.2. Punktis 17.1 nimetatud omaduste hulka võivad vastavalt vajadusele kuuluda:

- a) kvaliteet;
- b) keskkonnaohutuse ja kliimanäitajad;
- c) füüsilistele isikutele kasutamiseks mõeldud hangete puhul puuetega inimeste juurdepääsu kriteeriumid või arvestamine kõikide kasutajatega, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel;
- d) vastavushindamise tase ja läbiviimise kord;
- e) tarnete toime või kasutus;
- f) ohutus või mõõtmised, sealhulgas tarnete puhul müüginimetus ja kasutusjuhendid, ning kõikide lepingute puhul mõisted, tähised, katsetamine ja katsetusmeetodid, pakendamine, märgistamine ja etikettimine, tootmisprotsessid ja -meetodid;
- g) ehitustöölepingute puhul kvaliteedi tagamisega seotud menetlused ning projekteerimise ja kuluarvestusega seotud eeskirjad, ehitustööde katse-, kontrolli- ja vastuvõtutingimused, ehitusmeetodid või -viisid ning kõik muud tehnilised tingimused, mida hankijal on võimalik üldiste või konkreetsete eeskirjade alusel lõpetatud ehitustööde ja nende juures kasutatavate materjalide või nende osade suhtes ette näha.

- 17.3. Tehniline kirjeldus koostatakse mis tahes järgmisel viisil:

- a) viidates tähtsuse järjekorras Euroopa standarditele, Euroopa tehnilisele hinnangule, ühistele tehnilistele kirjeldustele, rahvusvahelistele standarditele, muudele Euroopa standardiorganisatsioonide koostatud tehnilistele etalonsüsteemidele või nende puudumise korral samaväärsetele siseriiklikele normidele; igale viitele lisatakse märges „või samaväärne“;

- b) võttes aluseks kasutusomadused või funktsionaalsed nõuded, sealhulgas keskkonnanäitajad, tingimusel et parameetrid on piisavalt üksikasjalikud, et pakkujad saaksid kindlaks määrata lepingu eseme ning et hankija saaks lepingu sõlmida;
- c) kombineerides punktides a ja b sätestatud meetodeid.
- 17.4. Kui hankija kasutab võimalust viidata punkti 17.3 punktis a sätestatud tehnilisele kirjeldusele, ei või ta pakkumust tagasi lükata põhjendusega, et see ei vasta asjaomasele tehnilisele kirjeldusele, kui pakkuja tõendab hankijat rahuldaval viisil mis tahes asjakohaste vahendite abil, et pakutud lahendus vastab tehnilises kirjelduses esitatud nõudmistele samaväärsel viisil.
- 17.5. Kui hankija kasutab punkti 17.3 punktis b sätestatud võimalust sõnastada tehniline kirjeldus kasutusomaduste või funktsionaalsete nõuete kirjeldamise teel, ei või ta tagasi lükata pakkumust, mis vastab siseriiklikule standardile, millega on üle võetud teatav Euroopa standard, Euroopa tehnilisele tunnustusele, ühistele tehnilistele kirjeldustele, rahvusvahelisele standardile või mõne Euroopa standardiorganisatsiooni koostatud tehnilistele etalonsüsteemidele, kui kõnealuses tehnilises kirjelduses käsitletakse tema poolt kindlaks määratud kasutusomadusi või funktsionaalseid nõudeid.
- Pakkuja peab mis tahes asjakohaste vahenditega tõendama, et standardile vastav ehitustöö, tarne või teenus vastab hankija poolt kehtestatud kasutusomadustele või funktsionaalsetele nõuetele.
- 17.6. Kui hankija kavatseb osta teatavate keskkonna-, sotsiaalsete või muude näitajatega ehitustöid, tarneid või teenuseid, võib ta nõuda konkreetse märgise olemasolu või seada märgisele teatavad nõuded, eeldusel et kõik järgmised tingimused on täidetud:
- a) märgise nõuded puudutavad üksnes lepingu esemega seotud kriteeriume ning need sobivad hanke omaduste kindlaksmääramiseks;
 - b) märgise nõuded põhinevad objektiivselt kontrollitavatel ja mittediskrimineerivatel kriteeriumidel;
 - c) märgised on kehtestatud avatud ja läbipaistva menetlusega, milles saavad osaleda kõik asjaomased sidusrühmad;
 - d) märgised on kättesaadavad kõikidele huvitatud isikutele;
 - e) märgise nõuded määrab kindlaks kolmas isik, kelle üle märgist taotleval ettevõtjal ei ole otsustavat mõju.
- Hankija võib nõuda, et ettevõtjad esitaksid hankedokumentides esitatud kriteeriumide täitmise tõendamiseks katsearuande või sertifikaadi, mille on koostanud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 765/2008⁵ akrediteeritud vastavushindamisasutus või muu samaväärne vastavushindamisasutus.
- 17.7. Hankija aktsepteerib lisaks punktis 17.6 osutatud tõenditele ka muid asjakohaseid tõendeid, nagu tootja tehniline toimik, kui ettevõtjal puudus juurdepääs sertifikaatidele või katsearuannetele või tal ei olnud võimalik neid hankida või tal ei olnud võimalik hankida ettenähtud tähtaja jooksul konkreetset märgist põhjustel, mis

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrus (EÜ) nr 765/2008, millega sätestatakse akrediteerimise ja turujärelevalve nõuded seoses toodete turustamisega ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 339/93 (ELT L 218, 13.8.2008, lk 30).

ei johtu asjaomasest ettevõtjast, tingimusel et asjaomane ettevõtja tõendab, et teostatavad ehitustööd ja hanked või osutatavad teenused vastavad konkreetse märgise nõuetele või hankija kehtestatud konkreetsetele nõuetele.

- 17.8. Tehnilises kirjelduses ei viidata konkreetsele mudelile või allikale või konkreetsele protsessile, mis iseloomustab konkreetse ettevõtja tooteid või teenuseid, ega kaubamärkidele, patentidele, tüüpidele, konkreetsele päritolule ega tootmisprotsessile, mis asetaks teatavad tooted või ettevõtjad eelisseisundisse või välistaks need, välja arvatud juhul, kui see on lepingu eseme seisukohast põhjendatud.

Erandkorras lubatakse sellist viitamist, kui lepingu eset ei ole võimalik piisavalt täpselt ja arusaadavalt kirjeldada. Sellisele viitele lisatakse märge „või samaväärne“.

18. Menetlusest kõrvalejätmise ja valikukriteeriumid

- 18.1. Artikli 133 kohaldamisel aktsepteerib hankija Euroopa ühtset hankedokumenti, millele on viidatud direktiivis 2014/24/EL, või selle puudumise korral allakirjutatud ja kuupäevastatud kirjalikku kinnitust.

Ettevõtja võib uuesti kasutada seda Euroopa ühtset hankedokumenti, mida ta kasutas eelmises hankemenetluses, tingimusel et ta kinnitab, et selles sisalduv teave on jätkuvalt õige.

- 18.2. Hankija määrab hankedokumentides kindlaks valikukriteeriumid, suutlikkuse miinimumtasemed ja tõendid, mida selle suutlikkuse tõendamiseks nõutakse. Kõik nõuded on seotud ja proportsionaalsed lepingu esemega.

Hankija näeb hankedokumentides ette, kuidas ettevõtjate rühmad peavad valikukriteeriume täitma, võttes arvesse punkti 18.6.

Kui leping on osadeks jaotatud, võib hankija kehtestada suutlikkuse miinimumtasemed iga osa kohta. Kui mitme osa kohta sõlmitakse leping sama töövõtjaga, võib hankija kehtestada täiendavad suutlikkuse miinimumtasemed.

- 18.3. Seoses suutlikkusega tegeleda kutsetöoga võib hankija nõuda, et ettevõtja täidaks vähemalt ühe järgmistest tingimustest:

- a) ettevõtja on kantud mõnda kutse- või äriregistrisse, välja arvatud rahvusvaheliste organisatsioonide puhul;
- b) teenuslepingute puhul sellise loa olemasolu, mis tõendab, et ettevõtja võib oma asukohariigis lepingut täita, või kuulumist teatavasse kutseorganisatsiooni.

- 18.4. Hankemenetluses osalemise taotlusi või pakkumusi vastu võttes aktsepteerib hankija Euroopa ühtset hankedokumenti või selle puudumise korral kirjalikku kinnitust, milles kinnitatakse, et hankemenetluses osalev taotleja või pakkuja täidab valikukriteeriume. Väga madala maksumusega lepingute puhul võidakse Euroopa ühtset hankedokumenti või kirjalikku kinnitust mitte nõuda.

Hankija võib menetluse jooksul igal ajal paluda hankemenetluses osalevatel taotlejatel ja pakkujatel esitada ajakohastatud kinnituse või kõik tõendavad dokumendid või osa nendest, kui see on menetluse nõuetekohaseks läbiviimiseks vajalik.

Hankija nõuab hankemenetluses osalevatelt taotlejatelt või edukatelt pakkujatel ajakohaste tõendavate dokumentide esitamist, välja arvatud juhul, kui ta on kõnealused dokumendid mõne teise hankemenetluse jaoks juba saanud, tingimusel et

dokumendid on endiselt ajakohased, või kui tal on dokumentidele tasuta juurdepääs riikliku andmebaasi kaudu.

- 18.5. Hankija võib sõltuvalt oma riskianalüüsist otsustada ettevõtjate õigus- ja haldusformaalsuste täitmise, finants-, majandus-, tehnilise ja kutsealase suutlikkuse kohta tõendeid mitte nõuda järgmistel juhtudel:

- a) hankemenetluste puhul, kus institutsioonid sõlmivad endi arvel lepingud, mille maksumus ei ületa artikli 169 lõikes 1 nimetatud maksumust;
- b) hankemenetluste puhul, kus välistegevuse valdkonnas sõlmitakse leping, mille maksumus ei ületa artikli 172 lõikes 1 osutatud piirmäärasid;
- c) punkti 11.1 punktide b ja e, punkti f alapunktide i ja iv ning punktide h ja m kohaste hankemenetluste puhul.

Kui hankija otsustab ettevõtjate õigusliku, regulatiivse, finants-, majandus-, tehnilise ja kutsealase suutlikkuse kohta tõendeid mitte nõuda, eelmakseid ei tehta, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel.

- 18.6. Kui see on asjakohane, võib ettevõtja konkreetse lepingu puhul toetuda muude üksuste suutlikkusele, olenemata sellest, millist õiguslikku laadi on tema sidemed nende üksustega. Sel juhul peab ta hankijale tõendama, et tema käsutuses on lepingu täitmiseks vajalikud vahendid, esitades sellistelt üksustelt saadud vastava kinnituse.

Seoses tehnilise ja kutsealase suutlikkuse kriteeriumidega võib ettevõtja teiste üksuste suutlikkusele tugineda üksnes juhul, kui need üksused teevad selliseid ehitustöid ja osutavad selliseid teenuseid, mille jaoks selline suutlikkus on nõutav.

Kui ettevõtja toetub teiste üksuste suutlikkusele seoses majandusliku ja finantssuutlikkusega seotud kriteeriumidega, võib hankija nõuda, et ettevõtja ja vastavad üksused vastutavad ühiselt lepingu täitmise eest.

Hankija võib nõuda pakkuvalt teavet kõigi lepingu osade kohta, mille suhtes pakkuja soovib sõlmida allhankelepinguid, ja selle kohta, kes on alltöövõtjad.

Ehitustööde või teenuste puhul, mida osutatakse hankija otsese järelevalve alla kuulavas kohas, nõuab hankija, et töövõtja teataks talle lepingu täitmisega seotud alltöövõtjate nimed, kontaktandmed ja seaduslikud esindajad, kaasa arvatud alltöövõtjaid käsitlevad võimalikud muudatused.

- 18.7. Hankija kontrollib, kas need üksused, kelle suutlikkusele ettevõtja kavatseb toetuda, ja juhul kui alltöövõtt moodustab olulise osa lepingust, siis alltöövõtjad, keda kavatsetakse kasutada, vastavad asjaomastele valikukriteeriumidele.

Hankija nõuab, et ettevõtja asendaks üksuse või alltöövõtja, kes ei vasta asjaomastele valikukriteeriumidele.

- 18.8. Seoses ehitustöölepingute ja teenuslepingute ning tarnelepingutega seotud kohaletoomis- ja paigaldamistoimingutega võib hankija nõuda, et teatavaid olulisi ülesandeid täidaks pakkuja ise, või kui pakkumuse on esitanud ettevõtjate rühm, siis selle rühma liige.

- 18.9. Hankija ei tohi nõuda, et pakkumuse või hankemenetluses osalemise taotluse esitamiseks peab ettevõtjate rühm vastama teatavale kindlale õiguslikule vormile, kuid valitud ettevõtjate rühmalt võidakse nõuda, et ta valiks kindlaksmääratud õigusliku vormi pärast temaga lepingu sõlmimist, kui selline muutus on vajalik lepingu nõuetekohaseks täitmiseks.

19. Majanduslik ja finantssuutlikkus

19.1. Tagamaks, et ettevõtjatel on lepingu täitmiseks vajalik majanduslik ja finantssuutlikkus, võib hankija nõuda eelkõige, et:

- a) ettevõtjatel oleks teatav minimaalne aastakäive, sealhulgas teatav miinimumkäive lepinguga hõlmatud valdkonnas;
- b) ettevõtjad esitaksid teavet oma raamatupidamise aastaaruannete kohta, milles on ära näidatud varade ja kohustuste suhe;
- c) ettevõtjatel oleks asjakohasel tasemel ametialane vastutuskindlustus.

Esimese lõigu punkti a kohaldamisel ei või minimaalne aastakäive olla suurem kui lepingu kahekordne hinnanguline aastane maksumus, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, mis on seotud hanke olemusega ja mida hankija selgitab hankedokumentides.

Esimese lõigu punkti b tähenduses selgitab hankija kõnealuste suhtarvude suhtes kohaldatavaid meetodeid ja kriteeriume hankedokumentides.

19.2. Kui kasutatakse dünaamilist hankesüsteemi, lähtutakse maksimaalse aastakäibe arvutamisel süsteemi alusel sõlmitavate konkreetsete lepingute eeldatavast maksimaalsest maksumusest.

19.3. Hankija määrab hankedokumentides kindlaks tõendid, mille ettevõtjad peavad oma majandusliku ja finantssuutlikkuse tõendamiseks esitama. Ta võib nõuda eelkõige ühte või mitut järgmist dokumenti:

- a) asjakohane pangaväljavõte või vajaduse korral tõend asjaomase ametialase vastutuskindlustuse kohta;
- b) kuni viimase kolme suletud majandusaasta finantsaruanded või väljavõtted finantsaruannetest;
- c) väljavõte ettevõtja kuni kolme viimase majandusaasta kogukäibe ja vajaduse korral lepinguga hõlmatud valdkonna käibe kohta.

Kui ettevõtja ei saa hankija nõutud dokumente mõjuval põhjusel esitada, võib ta tõendada oma majanduslikku ja finantssuutlikkust mis tahes muu dokumendiga, mida hankija peab asjakohaseks.

20. Tehniline ja kutsealane pädevus

20.1. Hankija kontrollib, et hankemenetluses osalevad taotlejad või pakkujad vastavad tehnilise ja kutsealase suutlikkuse seisukohast minimaalsetele valikukriteeriumidele kooskõlas punktidega 20.2–20.5.

20.2. Hankija määrab hankedokumentides kindlaks tõendid, mille ettevõtjad peavad oma tehnilise ja kutsealase suutlikkuse tõendamiseks esitama. Ta võib nõuda ühte või mitut järgmist dokumenti:

- a) ehitustööde, kohaletoomist või paigaldamist eeldavate ja tarnete või teenuste puhul lepingu täitmise eest vastutavate isikute haridust, kutsekvalifikatsiooni, oskusi, kogemusi ja oskusteavet tõendavad dokumendid;
- b) järgmine loetelu:
 - i) viimase kolme aasta jooksul osutatud põhilistest teenustest ja põhilistest tarnetest koos maksumuste, kuupäevade ja avalik-õiguslike või

eraõiguslike klientidega, millele lisatakse taotluse korral kliendi antud kinnitused;

- ii) viimase viie aasta jooksul tehtud ehitustööde nimekiri, millele on lisatud tõendid tähtsamate tööde nõuetekohase teostamise kohta;
- c) kinnitus tehnilise varustuse, töövahendite ja seadmete kohta, mis on ettevõtjale teenuslepingu või ehitustööde lepingu täitmiseks kättesaadavad;
- d) ettevõtjale kvaliteedi tagamiseks kättesaadavate tehniliste seadmete ja vahendite kirjeldus ning olemasolevate uurimis- ja arendussüsteemide kirjeldus;
- e) viide ettevõtjale kättesaadavate tehniliste töötajate või tehniliste üksuste kohta sõltumata sellest, kas nad kuuluvad otse ettevõtjale või mitte, eelkõige kvaliteedikontrolli eest vastutavate isikute või üksuste kohta;
- f) tarnete puhul: näidised, kirjeldused või autentsed fotod või ametlike kvaliteedikontrolliasutuste või pädevaks tunnistatud ametite koostatud tõendid, mis kinnitavad toodete vastavust, viidates selgelt teatavatele tehnilistele kirjeldustele või standarditele;
- g) ehitustööde ja teenuste puhul tõend ettevõtja töötajate ja juhtkonna liikmete aasta keskmise arvu kohta kolme viimase aasta jooksul;
- h) märke tarneahela juhtimise ja jälgimise süsteemide kohta, mida ettevõtja saab lepingu täitmisel kohaldada;
- i) märke keskkonnajuhtimismeetmete kohta, mida ettevõtja saab lepingu täitmisel kohaldada.

Esimese lõigu punkti b alapunkti i kohaldamisel võivad hankijad piisava konkurentsitaseme tagamiseks vajaduse korral märkida, et arvesse võetakse tõendeid ka rohkem kui kolme aasta eest tehtud oluliste tarnete ja osutatud teenuste kohta.

Esimese lõigu punkti b alapunkti ii kohaldamisel võivad hankijad piisava konkurentsitaseme tagamiseks vajaduse korral märkida, et arvesse võetakse tõendeid ka rohkem kui viie aasta eest tehtud oluliste ehitustööde kohta.

- 20.3. Kui tärned või teenused on keerukad või erandlikult vajalikud teatavaks eesmärgiks, võib tehnilist ja kutsealast suutlikkust tõendada kontrolliga, mille teostab hankija või hankija nimel ettevõtja asukohariigi pädev ametiasutus, kui see asutus on nõus seda tegema. Selliste kontrollide käigus kontrollitakse tarnija tehnilist suutlikkust ja tootmisvõimsust ning vajaduse korral tema uurimis- ja arendussüsteeme ja kvaliteedikontrolli meetmeid.
- 20.4. Kui hankija nõuab, et esitataks sõltumatute asutuste koostatud tõendid selle kohta, et ettevõtja järgib teatavaid kvaliteedi tagamise standardeid, sealhulgas puudega inimeste ligipääsu tagamise nõuet, viitab hankija kvaliteedi tagamise süsteemidele, mis põhinevad akrediteeritud asutuste sertifitseeritud asjaomaste Euroopa standardite seerial. Hankija aktsepteerib ka muid tõendeid samaväärsete kvaliteedi tagamise meetmete kohta ettevõtjalt, kellel ei ole tõendatavalt sellistele tõenditele juurdepääsu või võimalust saada neid tõendeid ettenähtud tähtaja jooksul temast mitteolenevatel põhjustel, tingimusel et ettevõtja tõendab, et kavandatavad kvaliteedi tagamise meetmed vastavad nõutavatele kvaliteedi tagamise standarditele.
- 20.5. Kui hankija nõuab, et esitataks sõltumatute asutuste koostatud tõendid selle kohta, et ettevõtja järgib teatavaid keskkonnajuhtimissüsteeme või -standardeid, viitab hankija

Euroopa Liidu keskkonnajuhtimis- ja auditeerimissüsteemile või muudele keskkonnajuhtimissüsteemidele, mis on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1221/2009⁶ artikli 45 kohaselt tunnustatud, või muudele keskkonnajuhtimisstandarditele, mis põhinevad akrediteeritud asutuste väljaantud asjaomastel Euroopa või rahvusvahelistel standarditel. Kui ettevõtjal ei olnud tõendatavalt sellistele tõenditele juurdepääsu või võimalust saada neid tõendeid ettenähtud tähtaja jooksul temast mitteolenevatel põhjustel, aktsepteerib hankija ka muud tõendusmaterjali keskkonnajuhtimismeetmete järgimise kohta, tingimusel et ettevõtja tõendab, et need meetmed on samaväärsed kohaldatava keskkonnajuhtimissüsteemi või -standardi kohaselt nõutavate meetmetega.

- 20.6. Hankija võib järeldada, et ettevõtjal ei ole nõutavat kutsealast suutlikkust lepingu täitmiseks asjakohaste kvaliteedinormide kohaselt, kui hankija on kindlaks teinud, et ettevõtjal esineb huvide konflikt, mis võib lepingu täitmist negatiivselt mõjutada.

21. Hindamiskriteeriumid

- 21.1. Kvaliteedikriteeriumide hulka võivad kuuluda sellised elemendid nagu tehnilised eelised, esteetilised ja funktsionaalsed omadused, ligipääsetavus, arvestamine kõikide kasutajatega, sotsiaalsed, keskkondlikud ja innovaatilised omadused, tootmis-, tarne- või kauplemisprotsess ja ehitustööde, tarnete või teenuste olelusringi mis tahes etapi spetsiifilised protsessid, lepingut täitma määratud töötajate töökorraldus, müügijärgne hooldus ja tehniline abi või kättetoimetamise tingimused, nagu kättetoimetamise kuupäev, protsess ja periood või paigaldamise periood.

- 21.2. Hankija märgib hankedokumentides suhtelise osakaalu, mille ta annab igale valitud kriteeriumile majanduslikult soodsaima pakkumuse kindlakstegemisel, välja arvatud juhul, kui see tehakse kindlaks madalaima hinna alusel. Nimetatud osakaalusid võib väljendada ligikaudsel viisil asjakohase maksimaalse vahemikuna.

Hinnale või maksumusele antav osakaal ei või teiste kriteeriumidega võrreldes olla selline, et see muudaks hinna või maksumuse mõju ebaoluliseks.

Kui osakaalu kasutamine ei ole objektiivsetel põhjustel võimalik, esitab hankija kriteeriumid kahanevas tähtsuse järjekorras.

- 21.3. Hankija võib ette näha minimaalsed kvaliteeditasemed. Neist kvaliteeditasemetest allapoole jäävad pakkumused lükatakse tagasi.

- 21.4. Olelusringi kulude arvestamisel võetakse asjakohases ulatuses osaliselt või täielikult arvesse ehitustööde, tarnete või teenuste olelusringi jooksul tekkivaid järgmisi kulusid:

- a) hankija või muude kasutajate kantavad kulud, nagu:
 - i) soetamisega seotud kulud;
 - ii) kasutamisega seotud kulud, nagu energia- ja muude ressursside tarbimine;
 - iii) hoolduskulud;
 - iv) kasutamisjärgsed kulud, nagu kogumise ja ringlussevõtu kulud;

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1221/2009 organisatsioonide vabatahtliku osalemise kohta ühenduse keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemis (EMAS) ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 761/2001 ning komisjoni otsused 2001/681/EÜ ja 2006/193/EÜ (ELT L 342, 22.12.2009, lk 1).

- b) keskkonnaga seotud välismõjude arvele kantavad kulud, mis on seotud ehitustööde, tarnete või teenustega nende olulusringi jooksul, kui neid saab rahaliselt hinnata ja kindlaks teha.

21.5. Kui hankija hindab kulusid olulusringi kulude arvestamise alusel, märgib ta hankedokumentides, milliseid andmeid pakkujad peavad esitama, ning meetodi, mida ta kasutab nende andmete alusel olulustsükli kulude kindlaksmääramiseks.

Keskkonnaga seotud välismõjude arvele kantavate kulude hindamiseks kasutatav meetod peab vastama järgmistele tingimustele:

- a) see põhineb objektiivselt kontrollitavatel mittediskrimineerivatel kriteeriumidel;
- b) see on kõigile huvitatud isikutele kättesaadav;
- c) ettevõtjad saavad nõutavat teavet esitada mõistlikke jõupingutusi tehes.

Vajaduse korral kasutab hankija olulusringi kulude hindamise kohustuslikku ühist meetodit, mis on ette nähtud direktiivi 2014/24/EL XIII lisas.

22. Elektrooniliste oksjonite kasutamine

22.1. Hankijad võivad kasutada elektroonilisi oksjoneid, milles näidatakse uued allapoole korrigeeritud maksumused või pakkumuste teatavate näitajatega seonduvad väärtused.

Hankija viib läbi elektroonilise oksjoni, mis on elektrooniline kordummenetlus, mis toimub pärast pakkumuste esialgset täielikku hindamist, võimaldades need pakkumused automaatsete hindamismeetodite abil järjestada.

22.2. Kui pakkumisdokumendid on võimalik täpselt koostada, võib hankija avatud, piiratud või konkurentsipõhise läbirääkimistega hankemenetluse puhul otsustada, et avaliku hanke lepingu sõlmimisele eelneb elektrooniline oksjon.

Elektroonilise oksjoni võib korraldada hankemenetluse taasavamisel raamlepingu pooltega, nagu on osutatud punkti 1.3 punktis b, ning hankemenetluse alustamisel lepingute puhul, mis sõlmitakse punktis 9 osutatud dünaamilist hankesüsteemi kasutades.

Elektroonilise oksjoni aluseks on üks artikli 161 lõikes 4 sätestatud hindamismeetoditest.

22.3. Hankija, kes otsustab korraldada elektroonilise oksjoni, teatab sellest hanketeates.

Hankedokumendid hõlmavad järgmist teavet:

- a) näitajad, mille väärtused on elektroonilise oksjoni esemeks, tingimusel et need näitajad on kvantifitseeritavad ning et neid saab väljendada arvuliselt või protsentides;
- b) esitada võidavatele väärtustele seatud võimalikud piirangud sellistena, nagu need tulenevad lepingu esemega seotud tehnilisest kirjeldusest;
- c) teave, mida pakkujatele elektroonilise oksjoni käigus antakse, ning vajaduse korral teabe kättesaadavaks tegemise aeg;
- d) asjakohane teave elektroonilise oksjoni pidamise korra kohta, kaasa arvatud selle kohta, kas oksjon toimub etappidena ja millist punktis 22.7 sätestatud oksjoni sulgemise viisi kasutatakse;

- e) tingimused, mille alusel pakkujatel on võimalik pakkumusi esitada, ning eelkõige miinimumvahed, mida vajaduse korral pakkumuse esitamisel nõutakse;
 - f) asjakohane teave kasutatavate elektrooniliste seadmete ning veebiühenduse korralduse ja tehniliste näitajate kohta.
- 22.4. Kõigile pakkujatele, kes on esitanud vastuvõetava pakkumuse, edastatakse üheaegselt elektroonilisel teel kutse elektroonilisel oksjonil osalemiseks, kasutades juhiste kohaseid ühendusi. Kutses märgitakse elektroonilise oksjoni alguskuupäev ja -kellaaeg.
- Elektrooniline oksjon võib toimuda mitme järjestikuse etapina. Elektroonilist oksjonit ei tohi alustada varem kui kahe tööpäeva möödumisel kutsete väljasaatmise kuupäevast arvates.
- 22.5. Ettepanekule tuleb lisada asjaomase hanke täieliku hindamise tulemused.
- Kutses märgitakse ka matemaatiline valem, mida kasutatakse elektroonilise oksjoni käigus pakkumuste automaatseks ümberjärjestamiseks pakutud uute maksumuste ja/või väärtuste põhjal. Kõnealuses valemis võetakse arvesse kõikide majanduslikult soodsaima pakkumuse kindlakstegemiseks ette nähtud kriteeriumide osakaalusid, nagu need on näidatud hankedokumentides. Selleks vähendatakse eelnevalt kõiki vahemikke kindlaksmääratud väärtuseni.
- Kui alternatiivsed lahendused on lubatud, esitatakse iga alternatiivse lahenduse kohta eraldi valem.
- 22.6. Elektroonilise oksjoni iga etapi käigus edastab hankija kõikidele pakkujatele viivitamata vähemalt sellise teabe, millest piisab, et pakkuja saaks igal hetkel kindlaks teha oma suhtelise koha järjestuses. Kui eelnevalt on nii teatatud, võib ta edastada ka muud teavet muude esitatud hindade või väärtuste kohta, samuti võib ta oksjoni mis tahes etapis teha teatavaks pakkujate arvu. Siiski ei või ta üheski elektroonilise oksjoni etapis avalikustada pakkujate isikuid.
- 22.7. Hankija sulgeb elektroonilise oksjoni ühel või mitmel järgmistest viisidest:
- a) eelnevalt ära näidatud kuupäeval ja kellaajal;
 - b) kui pakkujad ei esita enam minimaalsete erinevuste nõuetele vastavaid uusi hindu ega uusi väärtusi, tingimusel et hankija on eelnevalt ära näidanud aja, mille möödumisel viimasest hinna või väärtuse esitamisest ta elektroonilise oksjoni sulgeb;
 - c) kui on läbitud eelnevalt ära näidatud arv oksjoni etappe.
- 22.8. Pärast elektroonilise oksjoni sulgemist sõlmib hankija lepingu elektroonilise oksjoni tulemuste põhjal.
- 23. Põhjendamatult madala maksumusega pakkumused**
- 23.1. Kui teatava lepingu puhul tundub pakkumuses esitatud hind või maksumus olevat põhjendamatult madal, nõuab hankija kirjalikult täpsustusi hinna või maksumuse nende osade kohta, mida ta peab asjakohaseks, ja annab pakkujale võimaluse esitada märkusi.
- Hankija võib eelkõige arvesse võtta märkusi, mis on seotud:
- a) tootmisprotsessi, teenuste osutamise või ehitusmeetodi säästlikkusega;

- b) valitud tehniliste lahendustega või pakkujale kättesaadavate erakordselt soodsate tingimustega;
- c) pakkumuse ainulaadsusega;
- d) kõigi keskkonna-, sotsiaal- ja tööõiguse valdkonnas kohaldatavate nõuete järgimisega pakkuja poolt;
- e) kõigi keskkonna-, sotsiaal- ja tööõiguse valdkonnas kohaldatavate nõuete järgimisega alltöövõtjate poolt;
- f) pakkuja võimalusega saada riigiabi kooskõlas kohaldatavate eeskirjadega.

23.2. Hankija võib pakkumuse tagasi lükata üksnes siis, kui esitatud tõendid ei õigusta rahuldaval määral väljapakutud madalat hinda või maksumust.

Hankija võib pakkumuse tagasi lükata, kui ta on kindlaks teinud, et pakkumus on põhjendamatult madala maksumusega, sest see ei vasta keskkonna-, sotsiaal- ja tööõiguse valdkonnas kohaldatavatele nõuetele.

23.3. Kui hankija teeb kindlaks, et pakkumus on põhjendamatult madala maksumusega, kuna pakkuja on saanud riigiabi, võib ta pakkumuse üksnes kõnealusel põhjusel tagasi lükata ainult juhul, kui pakkuja ei suuda hankija määratud piisava ajavahemiku jooksul tõendada, et kõnealune abi sobib kokku siseturuga ELi toimimise lepingu artikli 107 tähenduses.

24. Pakkumuste ja hankemenetluses osalemise taotluste vastuvõtmise tähtajad

24.1. Kui pakkumusi saab esitada üksnes pärast hankelepingu täitmise kohaga tutvumist või hankedokumente täiendavate dokumentide kontrollimist kohapeal, kehtestatakse pakkumuste vastuvõtmiseks tähtajad, mis on pikemad käesolevas artiklis sätestatud miinimumtähtaegadest.

Tähtaegu pikendatakse viie päeva võrra järgmistel juhtudel:

- a) hankija ei võimalda hankedokumentidele tasuta otsest elektroonilist juurdepääsu;
 - b) hanketeade on avaldatud vastavalt punkti 4.2 punktile b.
- 24.2. Avatud hankemenetluste puhul on pakkumuste vastuvõtmise tähtaeg vähemalt 37 päeva alates hanketeate väljasaatmise päevast.
- 24.3. Piiratud hankemenetluste, võistleva dialoogi, konkurentsipõhise läbirääkimistega hankemenetluse, dünaamiliste hankesüsteemide ja innovatsioonipartnerluse puhul on hankemenetluses osalemise taotluste vastuvõtmise tähtaeg vähemalt 32 päeva alates hanketeate väljasaatmise päevast.
- 24.4. Piiratud hankemenetluste ja konkurentsipõhise läbirääkimistega hankemenetluse puhul on pakkumuste vastuvõtmise tähtaeg vähemalt 30 päeva alates pakkumuse esitamise ettepaneku väljasaatmise päevast.
- 24.5. Dünaamiliste hankesüsteemide puhul on pakkumuste vastuvõtmise tähtaeg vähemalt 10 päeva alates pakkumuse esitamise ettepaneku väljasaatmise päevast.
- 24.6. Hankemenetluste puhul, millele eelneb punktis 13.1 osutatud osalemiskutse, on tähtaeg järgmine:
- a) punkti 13.1 punktis a ja punkti 13.3 punkti b alapunktis i osutatud menetluse raames esitatavate pakkumuste vastuvõtmise tähtaeg on vähemalt 10 päeva alates pakkumuse esitamise ettepaneku väljasaatmise päevast;

- b) punkti 13.3 punkti b alapunktis ii osutatud kaheetapilise menetluse raames esitatavate hankemenetluses osalemise taotluste vastuvõtmise tähtaeg on vähemalt 10 päeva ja pakkumuste vastuvõtmise tähtaeg vähemalt 10 päeva.
- 24.7. Avatud või piiratud hankemenetluse puhul võib hankija pakkumuste vastuvõtmise tähtaega viie päeva võrra lühendada, kui ta nõustub pakkumuste elektroonilise esitamisega.
- 25. Juurdepääs hankedokumentidele ja lisateabe esitamise tähtaeg**
- 25.1. Hankija võimaldab hankedokumentidele tasuta otsest elektroonilist juurdepääsu alates hanketeate avaldamise kuupäevast või ilma hanketeateta hankemenetluste või punkti 13 kohaste hankemenetluste puhul alates pakkumuse esitamise ettepaneku väljasaatmise kuupäevast.
- Hankija võib põhjendatud juhtudel edastada hankedokumendid muul tema poolt kindlaks määratud viisil, kui otsene elektrooniline juurdepääs dokumentidele ei ole tehnilistel põhjustel võimalik või kui hankedokumendid sisaldavad konfidentsiaalset teavet. Sellistel juhtudel kohaldatakse punkti 24.1 teist lõiku, välja arvatud punktis 26.1 sätestatud kiireloomulistel juhtudel.
- Hankija võib kehtestada ettevõtjate suhtes nõudeid eesmärgiga kaitsta hankedokumentides sisalduva teabe konfidentsiaalsust. Hankija teatab sellistest nõuetest ja sellest, kuidas saada juurdepääs asjaomastele hankedokumentidele.
- 25.2. Hankija annab kõigile huvitatud ettevõtjatele hankedokumentidega seotud lisateavet üheaegselt ja kirjalikult nii kiiresti kui võimalik.
- Hankijal ei ole kohustust vastata lisateabe taotlustele, mis on esitatud vähem kui kuus tööpäeva enne pakkumuste vastuvõtmise tähtaega.
- 25.3. Hankija pikendab pakkumuste vastuvõtmise tähtaega juhul, kui:
- a) ta ei andnud hiljemalt kuus päeva enne pakkumuste vastuvõtmise tähtaja möödumist lisateavet, ehkki ettevõtja taotles lisateavet õigel ajal;
 - b) ta teeb hankedokumentides olulisi muudatusi.
- 26. Tähtajad kiireloomulistel juhtudel**
- 26.1. Kui avatud või piiratud hankemenetluse puhul ei ole nõuetekohaselt põhjendatud kiireloomulise vajaduse tõttu võimalik punktides 24.2 ja 24.3 sätestatud minimaalseid tähtaegu järgida, võib hankija kehtestada:
- a) avatud hankemenetluse puhul osalemise taotluste või pakkumuste vastuvõtmise tähtajaks vähemalt 15 päeva alates hanketeate väljasaatmise kuupäevast;
 - b) piiratud hankemenetluste puhul pakkumuste vastuvõtmise tähtaja, mis ei või olla lühem kui kümme päeva alates pakkumuse esitamise ettepaneku väljasaatmise kuupäevast.
- 26.2. Kiireloomulistel juhtudel on punkti 25.2 esimeses lõigus ja punkti 25.3 punktis a sätestatud tähtaeg neli päeva.
- 27. Elektroonilised kataloogid**
- 27.1. Kui on nõutav elektrooniliste sidevahendite kasutamine, võib hankija nõuda pakkumuste esitamist elektroonilise kataloogi kujul või elektroonilise kataloogi lisamist.

- 27.2. Kui hankija aktsepteerib või nõuab pakkumuste esitamist elektrooniliste kataloogide kujul:
- a) teatab ta sellest hanketeates;
 - b) esitab ta hankedokumentides kogu vajaliku teabe vormingu, kasutatavate elektrooniliste seadmete, ühenduste tehnilise korralduse ning kataloogi tehniliste kirjelduste kohta.
- 27.3. Kui elektrooniliste kataloogide kujul esitatud pakkumuste tulemusel on sõlmitud mitme pakkujaga raamleping, võib hankija ette näha, et hankemenetluse taasavamine erilepingute sõlmimiseks toimub ajakohastatud kataloogide alusel, kasutades üht järgmistest meetoditest:
- a) hankija teeb töövõtjatele ettepaneku esitada elektroonilised kataloogid uuesti, kohandatuna kõnealuse erilepingu tingimustele;
 - b) hankija teatab töövõtjatele, et ta kavatseb koguda juba esitatud elektroonilistest kataloogidest teabe, mida on vaja asjaomase erilepingu nõuetele kohandatud pakkumuste koostamiseks, tingimusel et kõnealuse meetodi kasutamisest on teatatud raamlepingu hankedokumentides.
- 27.4. Punkti 27.3 punktis b osutatud meetodit kasutades teatab hankija töövõtjatele kuupäeva ja kellaaja, millal ta kavatseb koguda erilepingu nõuetele kohandatud pakkumuste koostamiseks vajalikku teavet, ning annab pakkujatele võimaluse teabe kogumisest keelduda.

Hankija jätab teatamise ja teabekogumise vahele piisavalt aega.

Enne erilepingu sõlmimist esitab hankija kogutud teabe asjaomasele töövõtjale, et anda talle võimalus esitada vastuväiteid või kinnitada, et nii koostatud pakkumus ei sisalda sisulisi vigu.

28. Pakkumuste ja hankemenetluses osalemise taotluste avamine

- 28.1. Avatud hankemenetluste puhul võivad pakkujate esindajad osaleda pakkumuste avamise koosolekul.
- 28.2. Kui lepingu maksumus on võrdne artikli 169 lõikes 1 sätestatud piirmääradega või neist suurem, nimetab vastutav eelarvevahendite käsutaja ametisse komisjoni, kes pakkumused avab. Eelarvevahendite käsutaja võib sellest kohustusest riskianalüüsi alusel loobuda, kui hankemenetlust alustakse uuesti raamlepingu raames, ja punktis 11.1, välja arvatud selle punktides d ja g, nimetatud juhtudel.

Avamiskomisjon moodustatakse vähemalt kahest isikust, kes esindavad vähemalt kahte asjaomase institutsiooni organisatsiooniüksust, millest ükski ei või olla teise alluvuses. Igasuguse huvide konflikti vältimiseks kohaldatakse nende isikute suhtes artiklis 59 sätestatud kohustusi.

Kui esindustes, artiklis 145 osutatud kohalikes üksustes või liikmesriikides isoleeritult paiknevates kohalikes üksustes ei ole eraldi allüksusi, ei kohaldata nende suhtes üksteisele mittealluvate organisatsiooniüksuste nõuet.

- 28.3. Institutsioonidevahelistel alustel algatatud hankemenetluse korral nimetab avamiskomisjoni liikmed ametisse hankemenetluse eest vastutava institutsiooni vastutav eelarvevahendite käsutaja.

- 28.4. Hankija kontrollib ja tagab mis tahes asjakohasel viisil, et algne pakkumus, kaasa arvatud selle finantsosa, ning artikli 144 punktide 2 ja 4 kohase pakkumuse vastuvõtmise kuupäeva ja kellaaega tõendavad dokumendid on terviklikud.
- 28.5. Avatud hankemenetluste puhul, kui leping sõlmitakse madalaima hinna või madalaimate kulude meetodil kooskõlas artikli 161 lõikega 4, loetakse nõuetele vastavates pakkumustes pakutud hinnad ette.
- 28.6. Saadud pakkumuste avamise protokollile kirjutavad alla pakkumuste avamise eest vastutav(ad) isik(ud) või avamiskomisjoni liikmed. Protokollis nimetatakse pakkumused, mis vastavad artikli 144 nõuetele, ja pakkumused, mis neile nõuetele ei vasta, ning esitatakse pakkumuste tagasilükkamise põhjused vastavalt artikli 162 lõikele 4. Kõnealuse protokollile võib allkirjastada elektroonilises süsteemis, mis võimaldab allkirjastaja isikut piisavalt tuvastada.

29. Pakkumuste ja hankemenetluses osalemise taotluste hindamine

- 29.1. Vastutav eelarvevahendite käsutaja võib otsustada, et hindamiskomisjon hindab ja järjestab pakkumused ainult hindamiskriteeriumide alusel ning menetlusest kõrvalejätmise ja valikukriteeriume hinnatakse muul sellisel asjakohasel viisil, mis tagab huvide konflikti puudumise.
- 29.2. Institutsioonidevahelistel alustel algatatud hankemenetluse korral nimetab hindamiskomisjoni liikmed ametisse hankemenetluse eest vastutava institutsiooni vastutav eelarvevahendite käsutaja. Hindamiskomisjoni koosseis kajastab võimaluse korral hankemenetluse institutsioonidevahelist laadi.
- 29.3. Hankemenetluses osalemise taotlused ja pakkumused, mis on punkti 11.2 kohaselt sobivad ning ei ole punktide 12.2 ja 12.3 kohaselt vastuolus eeskirjadega ega vastuvõetamatud, loetakse vastuvõetavaks.

30. Hindamistulemused ja lepingu sõlmimise otsus

- 30.1. Hindamise tulemuseks on hindamisaruanne, mis sisaldab lepingu sõlmimise ettepanekut. Hindamisaruande kuupäevastab ja allkirjastab isik (isikud), kes hindamise teostas, või hindamiskomisjoni liikmed. Kõnealuse aruande võib allkirjastada elektroonilises süsteemis, mis võimaldab allkirjastaja isikut piisavalt tuvastada.

Kui hindamiskomisjonile ei ole antud kohustust kontrollida pakkumuste vastavust menetlusest kõrvalejätmise ja valikukriteeriumidele, kirjutavad hindamisaruande alla ka isikud, kellele vastutav eelarvevahendite käsutaja selle kohustuse on andnud.

- 30.2. Hindamisaruanne sisaldab järgmisi andmeid:
- a) hankija nimi ja aadress ning lepingu ese ja maksumus või raamlepingu ese ja maksimaalne maksumus;
 - b) tagasilükatud taotlejate või pakkujate nimed ning nende tagasilükkamise põhjused, viidates artiklis 137 nimetatud olukorrale või valikukriteeriumidele;
 - c) teave tagasilükatud pakkumuste kohta ja tagasilükkamise põhjused, mille aluseks on mõni järgmistest:
 - i) artikli 161 lõike 1 punktis a sätestatud miinimumnõuete täitmata jätmine;
 - ii) mittevastavus punktis 21 sätestatud minimaalsetele kvaliteedinõuetele;
 - iii) pakkumus on põhjendamatult madala maksumusega punkti 23 tähenduses;

- d) valitud taotlejate või pakkujate nimed ning nende valimise põhjused;
- e) järjestatavate pakkujate nimed koos saadud punktisumma ja põhjendustega;
- f) väljapakutud taotlejate või eduka pakkuja nimi (nimed) ning nende valimise põhjused;
- g) kui on teada, millise osa suhtes lepingust või raamlepingust kavatseb väljapakutud töövõtja sõlmida allhankelepinguid kolmandate isikutega, siis selle osa osakaal.

30.3. Hankija võtab seejärel vastu otsuse, milles esitatakse mis tahes järgnev teave:

- a) heakskiit hindamisaruandele, mis sisaldab kogu punktis 30.2 loetletud teavet, mida täiendab järgmine teave:
 - i) eduka pakkuja nimi ja tema valimise põhjused, viidates eelnevalt avaldatud valiku- ja hindamiskriteeriumidele, ja vajaduse korral ka põhjused hindamisaruandes esitatud soovitude eiramise kohta;
 - ii) väljakuulutamiseta läbirääkimistega hankemenetluse, konkurentsipõhise läbirääkimistega hankemenetluse või võistleva dialoogi puhul punktides 11, 12 ja 39 osutatud asjaolud, mille alusel on nende kasutamine põhjendatud;
- b) vajaduse korral põhjused, miks hankija on otsustanud lepingu sõlmimisest loobuda.

30.4. Eelarvevahendite käsutaja võib koondada hindamisaruande ja lepingu sõlmimise otsuse ühte dokumenti ja sellele alla kirjutada järgmistel juhtudel:

- a) hankemenetluste puhul, mille maksumus jääb allapoole artikli 169 lõikes 1 sätestatud piirmäärasid, kui saadakse vaid üks pakkumus;
- b) kui hankemenetlust alustakse uuesti raamlepingu raames, mille puhul hindamiskomisjoni ei moodustatud;
- c) punkti 11.1 punktides c ja e, punkti f alapunktides i ja iii ning punktis h nimetatud juhtudel, kui hindamiskomisjoni ei moodustatud.

30.5. Institutsioonidevahelistel alustel algatatud hankemenetluse korral teeb punktis 30.3 nimetatud otsuse hankemenetluse eest vastutav hankija.

31. Hankemenetluses osalevate taotlejate ja pakkujate teavitamine

31.1. Hankija teavitab hankemenetluses osalevaid taotlejaid ja pakkujaid üheaegselt ja neist igaühte eraldi elektroonilisel teel oma otsusest hankemenetluse tulemuse kohta niipea kui võimalik:

- a) artikli 162 lõikes 3 osutatud juhtudel avamisetapis;
- b) kahes eraldi etapis korraldatavate hankemenetluste puhul pärast menetlusest kõrvalejätmise ja valikukriteeriumidel põhineva otsuse tegemist;
- c) pärast lepingu sõlmimise otsuse tegemist.

Kõigil juhtudel osutab hankija põhjustele, miks hankemenetluses osalemise taotlust või pakkumust vastu ei võetud, ning sellele, millised on kättesaadavad õiguskaitsevahendid.

Edukat pakkujat teavitades täpsustab hankija, et teatatud otsus ei ole tema suhtes siduv.

- 31.2. Hankija edastab artikli 164 lõikes 3 esitatud teabe niipea kui võimalik, kuid igal juhul 15 päeva jooksul alates kirjaliku taotluse kättesaamisest. Kui hankija sõlmib lepinguid enda nimel, kasutab ta elektroonilisi sidevahendeid. Pakkujat võib saata ka taotluse elektroonilisi sidevahendeid kasutades.
- 31.3. Kui hankija kasutab teabe edastamiseks elektroonilisi sidevahendeid, loetakse teave hankemenetluses osalevate taotlejate või pakkujate poolt kättesaaduks, kui hankija suudab tõendada, et ta on saatnud teabe elektroonilisele aadressile, mis on esitatud pakkumuses või hankemenetluses osalemise taotluses.
- Sellisel juhul loetakse teave hankemenetluses osalevate taotlejate või pakkujate poolt kättesaaduks kuupäeval, kui hankija selle välja saatis.

2. PEATÜKK

Liidu institutsioonide poolt nende endi arvel sõlmitavate lepingute suhtes kohaldatavad sätted

32. Keskne hankija

- 32.1. Keskne hankija võib tegutseda ühena järgmistest:
- a) hulgikauplejana, ostes, ladustades ja müües edasi tarbeid või teenuseid teistele hankijatele;
 - b) vahendajana, sõlmides raamlepinguid või rakendades dünaamilisi hankesüsteeme, mida saavad kasutada teised hankijad, nagu teatatud algses teates.
- 32.2. Keskne hankija viib kõik hankemenetlused läbi elektroonilisi sidevahendeid kasutades.

33. Osad

- 33.1. Kui see on asjakohane, tehniliselt teostatav ja kulutõhus, tuleb sama hankemenetluse lepingud sõlmida eraldi osades.
- 33.2. Kui lepingu ese on jagatud mitmesse ossa ja iga osa kohta sõlmitakse individuaalne leping, võetakse kogu lepingu suhtes kohaldatava piirmäära arvutamisel aluseks kõigi osade kogumaksumus.
- Kui kõigi osade kogumaksumus on võrdne artikli 169 lõikes 1 sätestatud piirmääradega või nendest suurem, kohaldatakse artikli 169 lõiget 1, artikli 157 lõiget 1 ning artikleid 158 ja 159 iga osa suhtes.
- 33.3. Lepingu sõlmimisel eraldi osades hinnatakse pakkumusi iga osa puhul eraldi. Kui mitme osa kohta sõlmitakse leping sama pakkujaga, võidakse alla kirjutada üks, kõiki neid osi hõlmav leping.

34. Lepingute maksumuse hindamise kord

- 34.1. Hankija hindab lepingu maksumust välja makstava kogusumma alusel, arvestades sealhulgas lepingu mis tahes valikuvõimalusi ja uuendamisi.
- Hinnanguline maksumus arvutatakse hiljemalt siis, kui hankija alustab hankemenetlust.

34.2. Raamlepingute ja dünaamilise hankesüsteemi puhul võetakse aluseks kõikide raamlepingu või dünaamilise hankesüsteemi kogu kehtivusaja jooksul kavandatavate lepingute maksimaalne maksumus.

Innovatsioonipartnerluse puhul võetakse aluseks kavandatava partnerluse kõigi etappide ajal toimuva teadus- ja arendustegevuse maksimaalne hinnanguline maksumus ning samuti kavandatava partnerluse lõpus ostetavate ehitustööde, tarnete või teenuste maksumus.

Kui hankija näeb ette maksed hankemenetluses osalevatele taotlejatele või pakkujatele, võtab ta neid lepingu hinnangulise maksumuse arvutamisel arvesse.

34.3. Teenuslepingute puhul võetakse aluseks järgmine:

- a) kindlustusteenuste puhul makstavad kindlustusmaksed ja muud tasud;
- b) panga- või finantsteenuste puhul teenustasud, vahendustasud, intressid ja muud tasud;
- c) projekteerimislepingute puhul teenustasud, vahendustasud ja muud tasud.

34.4. Teenuslepingute puhul, mille kogumaksumus on kindlaks määramata, või tarnelepingute puhul, mis käsitlevad toodete liisimist, üürimist, rentimist või järeelmaksuga ostmist, võetakse lepingute hinnangulise maksumuse arvutamisel aluseks:

a) tähtajaliste lepingute puhul:

- i) kui lepingu kehtivusaeg on kuni 48 kuud teenuslepingu puhul või kuni 12 kuud tarnelepingu puhul, siis lepingu kogumaksumus selle kehtivusajal;
- ii) kui lepingu kehtivusaeg on tarnelepingu puhul pikem kui 12 kuud, siis kogumaksumus, sealhulgas hinnanguline jääkmaksumus;

b) tähtajatute lepingute või üle 48kuulise kehtivusajaga teenuslepingute puhul kuumaksumus, mis on korrutatud 48ga.

34.5. Teenus- või tarnelepingute puhul, mida sõlmitakse regulaarselt või mida teatava ajavahemiku möödudes uuendatakse, võetakse lepingu hinnangulise maksumuse arvutamisel aluseks:

- a) eelnenud 12 kuu või eelarveaasta jooksul sõlmitud samalaadsete järjestikuste lepingute tegelik kogumaksumus, mida on võimaluse korral kohandatud, et võtta arvesse algse hanklepingu sõlmimisele järgneva 12 kuu jooksul oodatavaid koguse või maksumuse muutusi;
- b) eelarveaasta jooksul sõlmitavate samalaadsete järjestikuste lepingute hinnanguline kogumaksumus.

34.6. Ehitustöölepingute puhul võetakse aluseks mitte ainult ehitustööde maksumus, vaid lisaks ka selliste tarnete ja teenuste hinnanguline kogumaksumus, mis on kõnealuste ehitustööde tegemiseks vajalikud ja mille hankija annab töövõtja käsutusse.

34.7. Kontsessioonilepingute puhul on maksumuseks kontsessioonääri prognoositav kogukäive lepingu kehtivuse ajal.

Maksumus arvutatakse hankedokumentides täpsustatud objektiivse meetodi abil, võttes eelkõige arvesse järgmist:

- a) tulu, mis saadaks ehitise või teenuse kasutajate makstavatest muudest teenustasudest ja trahvidest kui need, mida kogutakse hankija nimel;

- b) kolmandatelt isikutelt kontsessiooni täitmiseks saadavate toetuste või muude finantssoodustuste maksumus;
- c) tulu kontsessiooni osaks oleva mis tahes vara müügist;
- d) hankija poolt kontsessioonäärile kättesaadavaks tehtavate tarnete ja teenuste maksumus, tingimusel et need on vajalikud ehitustööde tegemiseks või teenuste osutamiseks;
- e) maksed hankemenetluses osalevatele taotlejatele või pakkujatele.

35. Lepingu allakirjutamisele eelnev ooteaeg

35.1. Ooteaega arvestatakse alates ühest järgmistest kuupäevadest:

- a) edukatele ja mitteedukatele pakkujatele teadete elektroonilisel teel samaaegse väljasaatmise kuupäevale järgnevast päevast;
- b) punktis 2.4 nimetatud hankelepingu sõlmimise teate *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamisele järgnevast päevast, kui leping või raamleping sõlmitakse vastavalt punkti 11.1 punktile b.

Hankija võib vajaduse korral lepingu allakirjutamise peatada täiendavaks kontrollimiseks, kui see on õigustatud mitteedukate või kahju kandnud menetluses osalevate taotlejate või pakkujate nõudmiste või märkuste või mis tahes muu, artikli 169 lõikes 3 nimetatud ajavahemiku jooksul saadud asjakohase teabe alusel. Peatamise korral teavitatakse kõiki hankemenetluses osalevaid taotlejaid või pakkujaid kolme tööpäeva jooksul pärast peatamisotsust.

Kui lepingut või raamlepingut ei saa alla kirjutada kavandatud eduka pakkujaga, võib hankija sõlmida selle edukuselt järgmise pakkujaga.

35.2. Punktis 35.1 nimetatud tähtaega ei kohaldata järgmistel juhtudel:

- a) mis tahes menetluse puhul, mille raames on esitatud ainult üks pakkumus;
- b) raamlepingul põhinevate erilepingute puhul;
- c) dünaamiliste hankesüsteemide puhul;
- d) punktis 11 osutatud väljakuulutamisetähtaajaga läbirääkimistega hankemenetluse puhul, välja arvatud punkti 11.1 punkti b kohase hankemenetluse puhul.

3. PEATÜKK

Välisstegevuse valdkonna hanked

36. Piirmäärasid ja välislepingute sõlmimise korda käsitlevad erisätted

Punkti 2, välja arvatud punkt 2.5, punkte 3, 4 ja 6, punkti 12.1 punkte a ja c–f, punkti 12.4, punkti 13.3, punkte 14 ja 15, punkte 17.3–17.7, punkte 20.4, 23.3 ja 24, punkte 25.2 ja 25.3 ning punkte 26, 28 ja 29, välja arvatud punkt 29.3, ei kohaldata artikli 172 lõikes 2 osutatud hankijate poolt ega nende nimel sõlmitud hankelepingute suhtes.

Käesoleva peatüki kohaldamisalasse kuuluvate hankeid reguleerivate sätete rakendamise kohta teeb otsuse komisjon, samuti otsustab komisjon asjakohaste kontrollide üle, mida vastutav eelarvevahendite käsutaja teeb juhul, kui komisjon ei ole hankija.

37. Avalikustamine

- 37.1. Kui see on asjakohane, saadetakse punkti 38.1 punktis a osutatud piiratud hankemenetluse või punktis b osutatud avatud hankemenetluse pakkumuse esitamise ettepanekute eelteade väljaannete talitusele elektroonilisel teel nii kiiresti kui võimalik.
- 37.2. Hankelepingu sõlmimise teade saadetakse pärast lepingu allakirjutamist, välja arvatud juhul, kui leping on vajaduse korral salajaseks tunnistatud või kui selle täitmisega peavad kaasnema julgeolekualased erimeetmed või kui Euroopa Liidu või toetust saava riigi oluliste huvide kaitse seda nõuab ja kui hankelepingu sõlmimise teate avaldamist ei loeta asjakohaseks.

38. Piirmäärad ja menetlused

- 38.1. Välistegevuse valdkonnas kasutatakse järgmisi hankemenetlusi:
- a) artikli 158 lõike 1 punktis b ette nähtud piiratud hankemenetlus;
 - b) artikli 158 lõike 1 punktis a ette nähtud avatud hankemenetlus;
 - c) kohalik avatud hankemenetlus;
 - d) lihtsustatud menetlus.
- 38.2. Hankemenetlusi kasutatakse vastavalt piirmääradele järgmiselt:
- a) avatud või piiratud hankemenetlust võib kasutada:
 - i) teenus- ja tarnelepingute ning teenuste kontsessioonilepingute puhul, mille maksumus on vähemalt 300 000 eurot;
 - ii) ehitustöölepingute puhul, mille maksumus on vähemalt 5 000 000 eurot;
 - b) kohalikku avatud hankemenetlust võib kasutada:
 - i) tarnelepingute puhul, mille maksumus on vähemalt 100 000 eurot ja alla 300 000 euro;
 - ii) ehitustöölepingute ja ehitustööde kontsessioonilepingute puhul, mille maksumus on vähemalt 300 000 eurot ja alla 5 000 000 euro;
 - c) lihtsustatud hankemenetlust võib kasutada:
 - i) teenuslepingute, teenuste kontsessioonilepingute, ehitustöölepingute ja ehitustööde kontsessioonilepingute puhul, mille maksumus on alla 300 000 euro;
 - ii) tarnelepingute puhul, mille maksumus on alla 100 000 euro;
 - d) kuni 20 000 euro suuruse maksumusega lepinguid võib sõlmida ühe pakkumuse alusel;
 - e) kuni 2 500 euro suuruseid makseid kulude eest võidakse teha lihtsalt arve alusel ilma eelneva pakkumuse vastuvõtmiseta.
- 38.3. Punkti 38.1 punktis a nimetatud piiratud hankemenetluse hanketeates märgitakse nende hankemenetluses osalevate taotlejate arv, kellele tehakse pakkumuse esitamise ettepanek. Teenuslepingute puhul tehakse pakkumuse esitamise ettepanek vähemalt neljale hankemenetluses osalevale taotlejale. Pakkumust esitama lubatud hankemenetluses osalevate taotlejate arv peab olema piisav reaalse konkurentsi tagamiseks.

Valitud taotlejate nimekiri avaldatakse komisjoni veebisaidil.

Kui hankemenetluses osalevate ning valikukriteeriumidele või suutlikkuse miinimumtasemele vastavate taotlejate arv jääb alla minimaalse arvu, võib hankija teha pakkumuse esitamise ettepaneku üksnes neile hankemenetluses osalevatele taotlejatele, kes vastavad pakkumuse esitamise kriteeriumidele.

38.4. Punkti 38.1 punktis c nimetatud kohaliku avatud hankemenetluse hanketeade avaldatakse vähemalt vahendite saajaks oleva riigi ametlikus väljaandes või muus samaväärses väljaandes.

38.5. Punkti 38.1 punktis b nimetatud lihtsustatud hankemenetluse puhul koostab hankija ilma teadet avaldamata nimekirja, milles on vähemalt kolm tema valitud pakkuajat.

Lihtsustatud hankemenetluses võib pakkujad valida huvitatud pakkujate loetelust, millele on osutatud punkti 13.1 punktis b ja mis avalikustatakse osalemiskutse kaudu.

Kui hankija saab pakkujatega konsulteerimise järel ainult ühe pakkumuse, mis on halduslike ja tehniliste tingimustega vastavuses, võib lepingu sõlmida, tingimusel et hindamiskriteeriumid on täidetud.

38.6. Selliste õigusabiteenuste puhul, mis ei kuulu punkti 11.1 punkti h kohaldamisalasse, võib hankija kasutada võistlevat läbirääkimistega hankemenetlust olenemata lepingu hinnangulisest maksumusest.

39. Läbirääkimistega hankemenetluse kasutamine teenus-, tarne- ja ehitustöölepingute sõlmimiseks

39.1. Hankija võib kasutada läbirääkimistega hankemenetlust ühe pakkumuse alusel järgmistel juhtudel:

- a) kui teenuste osutamine antakse ülesandeks avalik-õiguslikele asutustele või mittetulunduslikele üksustele või ühendustele ning teenused on seotud institutsioonilist laadi tegevusega või nende eesmärk on abistada inimesi sotsiaalvaldkonnas;
- b) kui hankemenetlus ei ole andnud soovitud tulemust, mis tähendab, et ei ole saadud kvaliteedilt ja/või rahaliselt sobivat pakkumust; sel juhul võib hankija pärast hankemenetluse tühistamist pidada läbirääkimisi ühe või mitme hankemenetluses osalenud pakkujaga omal valikul, tingimusel et hankedokumente oluliselt ei muudeta;
- c) kui uus leping tuleb sõlmida pärast olemasoleva lepingu ennetähtaegset lõpetamist.

39.2. Punkti 11.1 punkti c kohaldamisel loetakse äärmiselt kiireloomulisele olukorrale vastavaks artikli 172 lõikes 2 nimetatud kriisiolukordades võetud meetmed. Volitatud eelarvevahendite käsutaja kinnitab, vajaduse korral koos teiste asjaomaste volitatud eelarvevahendite käsutajatega, et äärmiselt kiireloomuline olukord on olemas, ja vaatab oma otsuse regulaarselt usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtte seisukohast läbi.

39.3. Punkti 39.1 punktis a osutatud institutsioonilist laadi tegevus hõlmab teenuseid, mis on otseselt seotud avalik-õiguslike asutuste seadusjärgsete põhiülesannetega.

40. Hanke tingimused

Erandina punktist 16.3 võib kõigi hankemenetluses osalemise taotlust hõlmavate hankemenetluste puhul hanke tingimused vastavalt hankemenetluse kahele etapile

osadeks jagada ning esimene etapp võib sisaldada ainult punkti 16.3 punktides a ja f osutatud teavet.

41. Menetluste tähtajad

- 41.1. Teenuslepingute puhul peab pakkumuse esitamise ettepanekut sisaldava kirja saatmise kuupäevale järgneva päeva ja pakkumuste lõpliku vastuvõtmise lõppkuupäeva vaheline aeg olema vähemalt 50 päeva. Kiireloomulistel juhtudel võib lubada siiski teistsuguseid tähtaegasid.
- 41.2. Pakkujad võivad enne pakkumuste vastuvõtmise lõpptähtaega esitada kirjalikke küsimusi. Hankija annab küsimustele vastused enne pakkumuste vastuvõtmise lõppkuupäeva.
- 41.3. Piiratud hankemenetluse korral ei või hankemenetluses osalemise taotluste vastuvõtmise tähtaeg olla lühem kui 30 päeva alates hanketeate avaldamise kuupäevale järgnevast päevast. Pakkumuse esitamise ettepanekut sisaldava kirja saatmisele järgneva päeva ja pakkumuste vastuvõtmise lõppkuupäeva vaheline aeg peab olema vähemalt viiskümmend päeva. Teatavatel erandjuhtudel võib lubada siiski teistsuguseid tähtaegasid.
- 41.4. Avatud hankemenetluse korral peab pakkumuste vastuvõtmise tähtaeg, mida hakatakse arvestama alates hanketeate avaldamise kuupäevale järgnevast päevast, olema vähemalt:
- a) 90 päeva ehitustöölepingute puhul;
 - b) 60 päeva tarnelepingute puhul.
- Teatavatel erandjuhtudel võib lubada siiski teistsuguseid tähtaegasid.
- 41.5. Kohaliku avatud hankemenetluse korral peab pakkumuste vastuvõtmise tähtaeg, mida hakatakse arvestama alates hanketeate avaldamise kuupäevast, olema vähemalt:
- a) 60 päeva ehitustöölepingute puhul;
 - b) 30 päeva tarnelepingute puhul.
- Teatavatel erandjuhtudel võib lubada siiski teistsuguseid tähtaegasid.
- 41.6. Punkti 38.1 punktis d nimetatud lihtsustatud hankemenetluse korral hankemenetluses osalevatele taotlejatele pakkumuse esitamiseks ettenähtud aeg on vähemalt 30 päeva alates pakkumuse esitamise ettepanekut sisaldava kirja saatmisest.